

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet och till vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet och lagen om myndigheten för finansiell stabilitet ändras. Syftet med propositionen är att med hänsyn till de nya uppgifter som i lagstiftningen anvisats Verket för finansiell stabilitet 2022 trygga finansieringen av verksamheten vid verket på lång sikt genom att föreskriva om ett tillräckligt högt maximibelopp för förvaltningsavgifterna till verket. Det föreslås även ändringar i fastställandet av förvaltningsavgift i fråga om sammanslutningar och företagsarrangemang och vid upphörande av avgiftsskyldighet.

Dessutom föreslås det att det till lagen om myndigheten för finansiell stabilitet fogas bestämmelser om en möjlighet att begära omprövning av beslut som verket fattat genom automatiserat beslutsfattande och att det görs andra behövliga ändringar genom vilka förvaltningslagens nya bestämmelser om automatiserat avgörande beaktas. Bestämmelserna om behörighetsvillkoren för Verkets för finansiell stabilitets överdirektör förtydligas och begränsningen på två mandatperioder för överdirektören slopas. I lagarna föreslås det även andra tekniska ändringar och vissa preciseringar som hänför sig till genomförandet av de direktiv som gäller resolution och insättningsgaranti.

I propositionen föreslås det dessutom att lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ändras. Genom ändringarna genomförs till behövliga delar de ändringar av resolutionsdirektivet som de föreskrivs om i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2036 som gäller Daisy Chain-avdragssystemet. Ändringarna gäller endast globala systemviktiga institut.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för år 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2024. Det föreslagna upphävandet av 5 kap. 20 § samt bestämmelserna i 7 kap. 6 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet träder dock i kraft först den 1 november 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrunden till förvaltningsavgifterna till Verket för finansiell stabilitet och beredningen av ändringarna av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	3
1.2 Bakgrunden till och beredningen av förordningen om avdragssystemet Daisy Chain	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	4
2.1 Lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	4
2.2 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	7
3 Målsättning	8
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	8
4.1 De viktigaste förslagen.....	8
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	9
4.3 Daisy Chain-förordningens huvudsakliga innehåll och konsekvenser.....	13
5 Alternativa handlingsvägar	14
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	14
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	15
6 Remissvar	16
7 Specialmotivering	18
7.1 Lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	18
7.2 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	20
7.3 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	24
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	25
9 Ikraftträdande.....	25
10 Verkställighet och uppföljning	26
11 Förhållande till budgetpropositionen.....	26
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	26
LAGFÖRSLAG	29
1. Lag om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	29
2. Lag om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	31
3. Lag om ändring av 8 kap. 7 b och 10 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	34
BILAGA	36
PARALLELLEXTER	36
1. Lag om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet.....	36
2. Lag om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.....	42
3. Lag om ändring av 8 kap. 7 b och 10 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	47

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrunden till förvaltningsavgifterna till Verket för finansiell stabilitet och beredningen av ändringarna av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet (nedan *verket*) hör till finansministeriets förvaltningsområde och är den nationella resolutionsmyndigheten med uppgift att säkerställa stabiliteten på finansmarknaden och omorganisera verksamheten vid sådana kreditinstitut och värdepappersföretag som drabbats av finansiella svårigheter. Verket för finansiell stabilitet är också den nationella myndighet som svarar för insättningsgarantisystemet och förvaltar stabilitetsfonden, som står utanför statsbudgeten och består av resolutionsfonden och insättningsgarantifonden. Verket har dessutom uppgifter i anslutning till krishanteringen och krisberedskapen när det gäller värdepapperscentralen och centrala motparter.

På grund av de snabba förändringar i Finlands och Östersjöregionens säkerhetspolitiska miljö som beskrivs i statsrådets redogörelse (SRR 1/2022)¹ föreskrevs den 8 juli 2022 en ny uppgift för verket genom lagen om vissa arrangemang för tryggnad av försörjningsberedskapen inom finansbranschen (666/2022). Uppgiften är att förvalta kontosystemet inom försörjningsberedskapen för att trygga dagliga betalningar. Kontosystemet inom försörjningsberedskapen säkerställer att sådana betaltjänster som hör till samhällets kritiska infrastruktur fungerar och möjliggör dagliga betalningar, såsom gireringar, kortbetalningar samt uttag och insättning av kontanter vid allvarliga störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Verkets nya uppgift har på det sätt som beskrivs nedan i avsnitt 2.1 avsevärt ökat verkets omkostnader. Det maximibelopp för förvaltningsavgifter som den gällande lagen om förvaltningsavgift möjliggör räcker inte till för att täcka verkets framtida kostnader. För att verket ska kunna genomföra sin nya uppgift och för att trygga verkets trovärdighet som resolutionsmyndighet, insättningsgarantimyndighet och myndighet som förvaltar kontosystemet inom försörjningsberedskapen behöver avgiftsgrunderna i lagen om förvaltningsavgift höjas till en nivå som tryggar den finansiering som skötseln av verkets uppgifter förutsätter även i framtiden. I synnerhet med beaktande av verkets resolutionsuppgifter och för att eventuella oförutsedda finansieringsbehov ska kunna tillgodoses även i fortsättningen är det nödvändigt att bevara den marginal mellan ämbetsverkets omkostnader och det maximala beloppet av förvaltningsavgifter som funnits i lagen före kontosystemet inom försörjningsberedskapen. I artikel 3.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (nedan *resolutionsdirektivet*) förutsätts det att medlemsstaterna ska säkerställa att varje resolutionsmyndighet har de resurser och den operativa kapacitet som krävs för att tillämpa resolutionsåtgärder. Dessutom har Internationella valutafonden i sin utvärdering av Finland 2022 (Financial Sector Assessment program² (FSAP))

¹ Redogörelse om förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön 1/2022, <https://julkaisut.valtion-euvosto.fi/handle/10024/164001>

² IMF Country Report No. 23/39, sida 9, rekommendation 3. <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/01/20/Finland-Financial-System-Stability-Assessment-528426>

rekommenderat att ministeriet ska säkerställa att finansmarknadsmyndigheterna har tillräckliga resurser för att fullgöra sina skyldigheter.

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Under beredningen av propositionen ordnades ett diskussionsmöte för intressentgrupperna och ett skriftligt remissförfarande. Begäran om utlåtande, ett sammandrag av yttrandena och övriga handlingar som gäller projektet finns i den offentliga webbtjänsten.³

1.2 Bakgrunden till och beredningen av förordningen om avdragssystemet Daisy Chain

Kommissionen lade den 27 oktober 2021 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 och direktiv 2014/59/EU vad gäller tillsynsbehandlingen av grupper av globala systemviktiga institut med en resolutionsstrategi med flera ingångspunkter och en metod för den indirekta teckningen av instrument som är kvalificerade för att uppfylla minimikravet för kapitalbas och kvalificerade skulder.⁴ Statsrådet lämnade en skrivelse om förslaget till riksdagen (E 125/2021 rd⁵ och senare U 72/2021 rd⁶) i samband med förslaget till genomförande av de så kallade Basel III-standarderna. I anslutning till statsrådets U-skrivelse gavs utlåtande av riksdagens ekonomiutskott (EkUU 55/2021 rd⁷) och stora utskottet (StoUU 6/2021 rd⁸).

En överenskommelse om förslaget nåddes i Europeiska unionens råd i Ständiga representanternas kommitté den 21 december 2021 och i Europaparlamentet den 2 februari 2022. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2036 om ändring av förordning nr 575/2013 och direktiv 2014/59/EU (*förordningen om avdragssystemet Daisy Chain*) antogs den 19 oktober 2022.⁹ De ändringar av resolutionsdirektivet som gjordes genom förordningen förutsätter nationellt genomförande. De ändringar i den nationella lagstiftningen som genomförandet förutsätter har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

Finansieringen av Verket för finansiell stabilitet

På det sätt som beskrivs i 1 kap. ålades verket 2022 en ny uppgift: att förvalta kontosystemet inom försörjningsberedskapen, som är viktigt med tanke på tryggandet av den kritiska infrastrukturen inom finansbranschen. Kostnaderna för inrättandet av kontosystemet inom försörjningsberedskapen täcktes med statsmedel inom ramen för ett anslag som reserverats separat i den fjärde tilläggsbudgeten för 2022. Kostnaderna för verkets verksamhet, inklusive kostnaderna för förvaltningen av kontosystemet inom försörjningsberedskapen, täcks enligt 2 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) med avgifter som i enlighet med

³Statsrådets tjänst för projektinformation <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM019:00/2023>

⁴ COM 2021/665 Final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52021PC0665>

⁵ E 125/2021 rd https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopai-vaasia/Sivut/E_125+2021.aspx

⁶ U 72 /2021 rd https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kirjelma/Sivut/U_72+2021.aspx

⁷ EkUU 55/2021 rd https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Lausunto/Sivut/TaVL_55+2021.aspx

⁸ StoUU 6/2021 rd https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Lausunto/Sivut/SuVL_6+2021.aspx

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2036

lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014, nedan *lagen om förvaltningsavgift*) tas ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag. Verkets nya lagstadgade uppgift att förvalta kontosystemet inom försörjningsberedskapen har krävt tilläggsresurser vid verket och orsakat betydande kostnader för underhåll och utvecklande av systemet. Av denna orsak har verkets totala omkostnader ökat. Att underhålla och utveckla kontosystemet inom försörjningsberedskapen kräver omfattande satsningar också under de kommande åren. Det maximibelopp för förvaltningsavgifter som den gällande lagen om förvaltningsavgift möjliggör räcker inte till för att täcka verkets framtida kostnader. För att även vid störningar kunna trygga sådana dagliga betalningar som är kritiska med tanke på verkets verksamhet och samhällets funktioner bör maximibeloppet för avgifter enligt lagen om förvaltningsavgift höjas.

Enligt den gällande lagen om förvaltningsavgift tas av de avgiftsskyldiga ut antingen en grundavgift eller en kombination av en grundavgift och en proportionell avgift. Grundavgiften är 25 000 euro för värdepapperscentralen, 100 000 euro för centrala motparter, 10 000 euro för centrala motparters clearingmedlemmar och 1 000 euro för andra avgiftsskyldiga. I grundavgifter samlas årligen in sammanlagt ca 128 000 euro. Den proportionella avgiften för inlåningsbanker och kreditföretag är 0,0008 procent av balansomslutningen, för filialer till utländska kreditinstitut 0,0002–0,0006 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen och för inhemska och tredjeländers värdepappersföretag 0,03 procent av omsättningen. Det högsta möjliga beloppet för förvaltningsavgifterna beror således på de avgiftsskyldigas balansräkning och omsättning. Enligt den gällande lagen om förvaltningsavgift är det möjligt att ta ut förvaltningsavgifter av de avgiftsskyldiga till ett belopp av sammanlagt högst ca 6,5 miljoner euro beräknat utifrån företagens bokslutsuppgifter för 2021.

Anslagen för Verket för finansiell stabilitet bestäms vanligen i statens ram- och budgetprocesser. Utifrån budgeten fastställer verket en eventuell sänkningskoefficient och samtidigt den faktiska årliga betalningsbördan för varje avgiftsskyldig i förhållande till maximibeloppet för förvaltningsavgifter enligt lagen. År 2022 tog verket ut förvaltningsavgifter till ett belopp av sammanlagt 3,37 miljoner euro. År 2023 kommer förvaltningsavgifter att tas ut till ett belopp av uppskattningsvis 5,89 miljoner euro. I budgeten har verkets omkostnader i år fastställts till 6,17 miljoner euro, som täcks med förvaltningsavgifter och poster som överförts från föregående år.

Verkets kostnader kommer 2024 att överskrida maximibeloppet för avgifter enligt den gällande lagen om förvaltningsavgift. Maximibeloppet för avgifter enligt lagen om förvaltningsavgift kommer således inte att räcka till för att täcka ämbetsverkets omkostnader. Enligt rambeslutet uppgår ämbetsverkets omkostnader till ca 6,91 miljoner euro 2024 och 6,95 miljoner euro 2025. I anslutning till förvaltningen av kontosystemet inom försörjningsberedskapen förväntas dessutom en tilläggskostnad på 1,138 miljoner euro från och med 2024, vilket man inte har hunnit beakta i siffrorna i rambeslutet. Tillägget föreslås i budgetpropositionen för 2024. Verkets faktiska utgifter kommer således sannolikt att uppgå till 8,05 miljoner euro 2024 och 8,09 miljoner euro 2025.

År	2023	2024	2025	2026	2027
Verkets omkostnader som fastställts i budgeten/budgetramen	6 173 000 €	6 910 000 €	6 949 000 €	6 649 000 €	6 629 000 €
Beräknade tilläggskostnader som		1 138 000 €	1 138 000 €	1 138 000 €	1 138 000 €

föreslås i budgetpropositionen					
Verkets beräknade totala kostnader	6 173 000 €	8 048 000 €	8 087 000 €	7 787 000 €	7 767 000 €

Tabell 1: Uppskattning av omkostnaderna för Verket för finansiell stabilitet

Beaktande av företagsregleringar i förvaltningsavgifterna

I 3 § i den gällande lagen om förvaltningsavgift finns en bestämmelse om hur företagsregleringar ska beaktas i de förvaltningsavgifter som tas ut av de avgiftsskyldiga. Man har identifierat utmaningar vid tillämpningen av bestämmelsen. Enligt den gällande bestämmelsen ska i beloppet av den proportionella förvaltningsavgift som påförs den avgiftsskyldige beaktas det med den avgiftsskyldige fusionerade företaget eller det övertagande företaget balansomslutning eller omsättning eller det ursprungliga företaget proportionella andel av balansomslutningen eller omsättningen. Företagsregleringen beaktas i avgiftens storlek från tidpunkten för företagsregleringen till kalenderårets utgång. Företagsregleringar påverkar inte det totala inflödet av förvaltningsavgifter, utan endast fördelningen av avgifterna mellan de avgiftsskyldiga. Paragrafen om företagsregleringar tillämpas det år då företagsregleringen infaller. Följande år beaktas företagsregleringens påverkan normalt som en del av den avgiftsskyldiges balansräkning eller omsättning.

I 7 § i den gällande lagen om förvaltningsavgift beaktas situationer där en aktör till exempel genom företagsreglering blir avgiftsskyldig mitt under året eller inte längre omfattas av avgiftsskyldigheten. För den som blivit avgiftsskyldig mitt under året fastställs förvaltningsavgiften endast för tiden efter det att avgiftsskyldigheten började, för resten av året. Om avgiftsskyldigheten upphör mitt under året till exempel på grund av företagsreglering, återbetalas till den avgiftsskyldige den avgiftsandel för resten av året som redan tagits ut.

Den gällande bestämmelsen om företagsreglering har i praktiken haft liten betydelse. Verket har årligen behandlat i genomsnitt 24 ändringar av förvaltningsavgiften till följd av företagsreglering. I fråga om företagsregleringar 2022 var den genomsnittliga ändringen i beloppet av förvaltningsavgiften en sänkning av avgiften med 465 euro. Medianen för de ändringar som granskats är en sänkning av förvaltningsavgiften med 551 euro. Bestämmelsens inverkan på de förvaltningsavgifter som tas ut av företagen beskrivs närmare i avsnitt 4.2. Den gällande bestämmelsen medför extra arbete för verket och förutsätter separata utredningar och verket har inte tillgång till alla de uppgifter som beaktandet av företagsregleringar förutsätter när avgifter bestäms. En motsvarande bestämmelse finns också i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008). Finansinspektionen har konstaterat motsvarande utmaningar när det gäller beaktandet av företagsregleringar i tillsynsavgifterna.

I 3 § 2 mom. i lagen om förvaltningsavgift behandlas överlåtelse av affärsverksamhet. När det är fråga om överlåtelse av affärsverksamhet till följd av en affärstransaktion har den affärsverksamhet som överförs ingen balansräkning eller omsättning på basis av vilken förvaltningsavgiften kan beräknas. Således är det i praktiken omöjligt för verket att tillämpa 2 mom., eftersom verket inte har tillgång till de nyckeltal som används som beräkningsgrund för förvaltningsavgiften. Lagen om förvaltningsavgift innehåller ingen skyldighet för de avgiftsskyldiga att anmäla företagsregleringar, vilket innebär att för närvarande får verket inte heller information om de avgiftsskyldigas alla företagsregleringar.

I bestämmelserna om avgifter vid delning av företag i 3 § 3 mom. i lagen om förvaltningsavgift används begreppet nettotillgångar, som avser skillnaden mellan företagets tillgångar och skulder. Nettotillgångarna bestäms således inte i förhållande till omsättningen eller balansomslutningen. Enligt 2 § 3 mom. beräknas förvaltningsavgiften dock enligt antingen balansomslutningen eller omsättningen. Således kan det inte anses vara motiverat att nettotillgångarna inverkar på förvaltningsavgiftens storlek vid företagsregleringar. Verket får dessutom för närvarande inga direkta uppgifter om det ursprungliga företagets nettotillgångar. Verket har vid behov använt sifferuppgifter från skattemyndigheten, vilka har bekräftats av det avgiftsskyldiga företaget.

2.2 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

Även i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet har det i tillämpningspraxis upptäckts vissa brister och behov av att uppdatera bestämmelserna bland annat i fråga om verkets överdirektör, sakkunskapen hos medlemmarna i styrelsen för stabilitetsfonden, fondens placeringsverksamhet och automatiserat beslutsfattande.

I 2 kap. 1 § i den gällande lagen begränsas mandatperioderna för överdirektören för Verket för finansiell stabilitet till två på varandra följande mandatperioder. I fråga om överdirektörerna vid andra ämbetsverk finns det ingen motsvarande begränsning av perioderna. För att förenhetliga bestämmelserna om ämbetsverkens ledning är det skäl att slopa begränsningen av överdirektörens mandatperioder. Bestämmelsen innehåller även behörighetsvillkor för den överdirektören som väljs. Dessa villkor överlappar delvis och strider mot de behörighetsvillkor i 8 § i stats-tjänstemannalagen (750/1994) som allmänt tillämpas på ämbetsverkens chefer. Behörighetsvillkoren för verkets överdirektör behöver till denna del ändras så att de blir enhetligare med villkoren i statstjänstemannalagen.

I den gällande 3 kap. 4 § 1 mom. i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet anges inga särskilda behörighetsvillkor för medlemmarna i stabilitetsfondens styrelse. Fondens styrelse beslutar dock bland annat om styrningen av placeringen av fondens tillgångar, och ett krav på tillräcklig sakkunskap om placeringsverksamhet och riskhantering är motiverat. I fråga om styrelsen för andra fonder som bedriver motsvarande placeringsverksamhet, såsom Keva och Statens pensionsfond, krävs bland annat att styrelsemedlemmarna har sakkunskap om placeringsverksamhet och gott anseende.

Det gällande 5 kap. 14 § 5 mom. i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, som gäller användningen av insättningsgarantifondens medel till resolutionsfinansiering, innehåller fel. Genom bestämmelsen har artikel 109.1 fjärde stycket i resolutionsdirektivet genomförts. I bestämmelsen hänvisas felaktigt till resolutionsfonden vid konkursförfarande, även om fonden inte kan användas vid konkursförfarande. Endast insättningsgarantifonden kan eventuellt användas i samband med konkursförfarande. Med beaktande av direktivets ordalvdelse är bestämmelsen dessutom för snäv i fråga om definitionen av insättningsgarantifondens förluster eftersom förlusterna begränsas till enbart influtna insättningsgarantiavgifter, även om fonden har kunnat använda också andra medel för resolutionsfinansieringen. Dessutom konstateras det felaktigt i bestämmelsen att verket till insättningsgarantifonden ska överföra skillnaden mellan insättningsgarantiavgifternas andel av nettoförlusterna och det belopp som vid konkursförfarande betalas ur resolutionsfonden. Verket har inte befogenheter att överföra medel från EU:s resolutionsfond. Ovannämnda fel bör korrigeras och bestämmelsen ändras så att den bättre motsvarar innehållet i direktivet.

I 5 kap. 20 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet ingår en bestämmelse om verkets möjlighet att meddela automatiserade beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar.

Till förvaltningslagen (434/2003) har fogats ett nytt 8 b kap. där det föreskrivs om myndigheternas automatiserade beslutsfattande och förutsättningarna för det. På grund av den allmänna bestämmelse som fogats till förvaltningslagen finns det inte längre något behov av en särskild bestämmelse om saken i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet. På grund av de nya bestämmelserna i förvaltningslagen bör det dock i lagen föreskrivas en möjlighet att begära omprövning av verkets beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar vid automatisk databehandling. Saken beskrivs närmare i kapitel 12.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att trygga finansieringen av verksamheten vid Verket för finansiell stabilitet på lång sikt med beaktande av de nya uppgifter som 2022 i lag anvisats verket. Syftet är också att göra andra preciseringar och korrigeringar av bestämmelserna som i tillämpningspraxis konstaterats vara behövliga samt att förenhetliga bestämmelserna om verkets överdirektör med bestämmelserna i statstjänstemannalagen.

Ett ytterligare syfte är att till behövliga delar genomföra de ändringar av resolutionsdirektivet som gjorts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2036 i fråga om det så kallade Daisy Chain-avdragssystemet.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås att maximibeloppet för förvaltningsavgifter enligt lagen om förvaltningsavgift höjs från nuvarande ca 6,5 miljoner euro till 12 miljoner euro, vilket innebär en höjning på ca 85 procent. Den faktiska förvaltningsavgift som tas ut av de avgiftsskyldiga ska fortfarande bestämmas utifrån verkets faktiska omkostnader som fastställts i statens budgetprocess och kommer alltså inte att höjas så att den motsvarar den föreslagna höjningen. I fråga om de avgiftsskyldiga som anges i lagen om förvaltningsavgift beskrivs ändringen av avgifterna och konsekvenserna av den närmare i avsnitt 4.2.

Syftet med höjningen är att på lång sikt trygga ämbetsverkets förmåga att klara av sina lagstadgade uppgifter och säkerställa en tillräcklig finansieringsbuffert med tanke på eventuella oförutsedda kostnadsbehov. Med förvaltningsavgifterna täcks bland annat lönekostnader och kostnader för förvaltning och informationssystem, vilka har ökat under de senaste åren bland annat till följd av ibruktagandet av kontosystemet inom försörjningsberedskapen. Verkets beräknade omkostnader under åren 2024–2026 uppgår till ca 7,79–8,09 miljoner euro. Den föreslagna höjningen ger således en finansieringsbuffert på ca 4 miljoner euro för oförutsedda finansieringsbehov eller ökade omkostnader under de kommande åren. Det har ansetts att finansieringsbufferten fortfarande behöver behållas särskilt med tanke på verkets resolutionsuppgifter. Det är nödvändigt att föreskriva om en tillräcklig buffert för att verket vid behov snabbare ska kunna ta ut förvaltningsavgifter till exempel i fråga om oförutsedda merkostnader som fastställs i en tilläggsbudget utan att lagen om förvaltningsavgift behöver ändras från fall till fall.

Genom propositionen genomförs också de ändringar som behövs till följd av de bestämmelser om automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen som fogats till förvaltningslagen. Verket fattar automatiserade beslut om insättningsgarantiersättningar. Det föreslås att lagen ändras så att det är möjligt att begära omprövning av sådana automatiserade beslut. Det föreslås också att den paragraf som uttryckligen gäller automatiserat beslutsfattande stryks, eftersom den inte längre behövs på grund av de tillägg som gjorts i förvaltningslagen.

I bestämmelserna om myndigheten för finansiell stabilitet föreslås också andra förtydliganden och preciseringar av mer teknisk natur. Det föreslås att 3 § i lagen om förvaltningsavgift, som gäller beaktande av företagsregleringar när förvaltningsavgiften bestäms, stryks på grund av den ringa betydelsen och de utmaningar vid tillämpningen av paragrafen som beskrivs i avsnitt 2.1. Det föreslås att sammanslutningar av inlåningsbanker i fortsättningen ska påföras en gemensam förvaltningsavgift som om sammanslutningen var ett enda kreditinstitut, vilket motsvarar vad som föreskrivs om insättningsgarantiavgifter. Dessutom förtydligas bestämmelserna i fråga om de situationer där avgiftsskyldigheten upphör mitt under året.

Bestämmelsen om revisorer för stabilitetsfonden utvidgas till att gälla också revisionsammanslutningar. Dessutom förenhetligas grunderna för utnämning av överdirektör, mandatperioderna och förordnandet av ställföreträdare för överdirektören med statstjänstemannalagen. I fråga om styrelsen för stabilitetsfonden införs ett krav på tillräcklig sakkunskap om placeringsverksamhet och riskhantering och i fråga om styrelsemedlemmarna ett krav på gott anseende.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den i riksdagen. Propositionen ändrar inte beloppet av ämbetsverkets utgifter eller inkomster i budgeten eller anslagets användningsändamål. Propositionen höjer maximigränsen för de förvaltningsavgifter som med stöd av lagen om förvaltningsavgift kan samlas in av de avgiftsskyldiga för att täcka de i budgeten fastställda omkostnader som verket har. Propositionens förhållande till budgetpropositionen behandlas närmare i kapitel 11.

Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen stärker verkets förmåga att sköta sina lagstadgade uppgifter och att täcka kostnaderna för dem med förvaltningsavgifter på samma sätt som för närvarande. Propositionen tryggar finansieringen av verkets verksamhet också under de kommande åren. Propositionen höjer inte direkt verkets resurser eller omkostnader. Beslut om dem fattas separat i budgetprocessen.

Den föreslagna höjningen av förvaltningsavgifternas maximinivå till 12 miljoner euro gör det möjligt för verket att i en eventuell krissituation i banker vidta alla behövliga åtgärder, anlita behövliga externa sakkunnigtjänster och tillfälligt öka resurserna utan att avgifternas maximibelopp enligt lagen om förvaltningsavgift begränsar hanteringen av krissituationen. Innan verket ålades uppgiften att förvalta kontosystemet inom försörjningsberedskapen angavs i den gällande lagen om förvaltningsavgift en buffert på cirka tre miljoner euro för sådana plötsliga oförutsedda kostnadsbehov. En motsvarande buffert anses fortfarande behövas. Bufferten mellan ämbetsverkets faktiska omkostnader och maximiavgifterna enligt lagen om förvaltningsavgift gör det möjligt att snabbare reagera på plötsliga kostnadsbehov och då behöver lagen inte ändras i en eventuell brådskande situation.

Den föreslagna ändringen som gäller en gemensam förvaltningsavgift för sammanslutningar av inlåningsbanker, som centralinstitutet betalar till verket och tar ut hos medlemskreditinstituten, minskar verkets administrativa arbete i samband med påförandet av avgifter. För närvarande bestämmer verket förvaltningsavgiften separat för varje medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen och för centralinstitutet, sammanlagt ca 169 per år. I fortsättningen behöver verket sända besluten (3 st.) endast till centralinstitutet.

Den föreslagna ändringen av 7 kap. 6 § 2 mom. i lagförslag 2 medför en ny möjlighet till omprövningsförfarande. Förfarandet är tillämpligt på situationer där verket har meddelat insättare beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar genom automatisk databehandling. Det nya omprövningsförfarandet förutsätter ändringar av verkets system och procedurer. Kostnaderna för dessa beräknas uppgå till 38 000 euro. De har beaktats i den första tilläggsbudgeten för 2023. Ett automatiserat beslut om insättningsgarantiersättning meddelas endast i en situation där en inlåningsbank är insolvent och verket har fattat beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar. Beloppet av insättningsgarantiersättningen grundar sig på de kontouppgifter som banken har meddelat. Beslut om insättningsgarantiersättning meddelas således endast i exceptionella situationer, och det är osannolikt att det i besluten om utbetalning finns ett stort antal fel som kräver rättelse. Verket testar regelbundet bankernas förmåga att lämna korrekta uppgifter och försöker på så sätt på förhand begränsa antalet fel som kräver rättelse. I ersättningssituationer kan det dock förväntas att omprövning begärs hos verket, vilket medför extra arbete för stunden. Till denna del är det dock inte nödvändigt att på förhand anvisa verket tilläggsresurser.

Ekonomiska konsekvenser för företag

Det föreslås att det högsta möjliga beloppet för grundavgifter och proportionella avgifter enligt lagen om förvaltningsavgift höjs från nuvarande ca 6,5 miljoner euro till 12 miljoner euro, det vill säga med ca 85 procent jämfört med nuvarande nivå. Även om den relativa ändringen av maximivavgifterna procentuellt sett är betydande, bör det i fråga om de ekonomiska konsekvenserna beaktas att räknat i euro är ändringarna av avgifterna rätt små i förhållande till de avgiftsskyldiga företagens omsättning.

Det föreslås att grundavgifterna enligt 5 § höjs i samma proportion för alla avgiftsskyldiga. Detta innebär att grundavgiften för affärsbanker, sparbanker, sparbanksaktiebolag, andelsbanker, andelsbanksaktiebolag, kreditinstitut i andelslagsform och andra kreditinstitut, centralinstitut för sammanslutningar av inlåningsbanker, holdingföretag för ett kreditinstitut, filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori A eller B, filialer till tredjeländers kreditinstitut samt för värdepappersföretag eller tredjeländers värdepappersföretag enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) stiger från 1 000 euro till 1 850 euro. Av alla avgiftsskyldiga inlåningsbanker tas således årligen ut grundavgifter till ett belopp av sammanlagt 310 800 euro, av kreditföretag till ett belopp av sammanlagt 9 250 euro, av filialer till ett belopp av sammanlagt 5 550 euro och av värdepappersföretag till ett belopp av sammanlagt 14 800 euro. Grundavgiften för värdepapperscentralen höjs från 25 000 euro till 46 000 euro. Grundavgiften för centrala motparter höjs från 100 000 euro till 185 000 euro och grundavgiften för centrala motparters clearingmedlemmar från 10 000 euro till 18 500 euro. För närvarande finns det inga centrala motparter i Finland. Med beaktande av alla ovan nämnda avgiftsskyldiga kan det således enligt propositionen tas ut grundavgifter till ett belopp av sammanlagt högst 382 700 euro. Höjningen ökar maximibeloppet i fråga om förvaltningsavgifter som tas ut i form av grundavgifter med ca 165 700 euro jämfört med nuläget.

I fråga om proportionella avgifter innebär den föreslagna höjningen för de avgiftsskyldiga att det högsta möjliga beloppet i fråga om den proportionella avgiften för inlåningsbanker och kreditföretag höjs från 0,0008 procent till 0,0015 procent av balansomslutningen. I fråga om den proportionella avgiften för filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori A stiger maximibeloppet från 0,0002 procent till 0,0004 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen och för filialer i kategori B samt filialer till tredjeländers kreditinstitut från 0,0006 procent till 0,0011 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen. För sådana värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag stiger maximibeloppet i fråga om den proportionella avgiften från 0,03 procent till

0,056 procent av omsättningen. Det sammanlagda teoretiska maximibeloppet i fråga om proportionella avgifter stiger således från 6,3 miljoner euro till 11,8 miljoner euro, beräknat enligt företagens bokslutsuppgifter för 2021.

De faktiska konsekvenser som de föreslagna ändringarna av avgifternas maximibelopp har för företagen är dock mindre än vad som anförts ovan. Den faktiska förvaltningsavgift som tas ut bestäms utifrån verkets faktiska omkostnader som fastställts i statens budgetprocess. Enligt den fastställda budgeten tas förvaltningsavgifter ut till ett belopp av 6,17 miljoner euro 2023. Så som anges ovan i avsnitt 2.1 uppgår verkets uppskattade omkostnader 2024 till ca 8,05 miljoner euro och 2025 till ca 8,09 miljoner euro, vilket innebär att jämfört med de förvaltningsavgifter som tas ut av de avgiftsskyldiga 2023 höjs avgifterna med ca 30 procent 2024 och med 31 procent 2025.

Samtidigt med denna proposition är en regeringsproposition med förslag till ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift under behandling. Propositionen gäller delvis samma avgiftsskyldiga som lagen om förvaltningsavgift. Förslagen kan tillsammans höja det maximala avgiftsbelopp som enligt dessa lagar kan tas ut av de avgiftsskyldiga med sammanlagt 21,8 procent jämfört med nuläget. Det bör dock noteras att liksom denna proposition höjer också den proposition som gäller lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift närmast det högsta möjliga maximibeloppet av avgifter enligt lagen.

Den gemensamma förvaltningsavgift som föreslås för sammanslutningar av inlåningsbanker och som centralinstitutet betalar till verket och tar ut av medlemskreditinstitutet ändrar avgiftsskyldigheten för de medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen i förhållande till verket och ökar det administrativa arbetet för centralinstitutet för sammanslutningen. Ändringen minskar dock medlemskreditinstitutets administrativa arbete. Enligt propositionen ska centralinstitutet fördela den gemensamma förvaltningsavgift som påförts sammanslutningen mellan centralinstitutet och medlemskreditinstitutet i enlighet med 2 § 6 mom. i lagförslag 1. Den föreslagna ändringen påverkar inte det inbördes förhållandet mellan storleken på avgifterna för det centralinstitutet och de medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen. Den föreslagna ändringen motsvarar bestämmelserna om fastställande av insättningsgarantiavgifter och förfarandet är således bekant också för centralinstitutet.

Upphävandet av bestämmelsen om företagsregleringar bedöms ha ringa konsekvenser för beloppet av företagets förvaltningsavgifter. År 2022 hade bestämmelsen om företagsregleringar konsekvenser för sammanlagt 24 avgiftsskyldigas förvaltningsavgift. Största delen av företagsregleringarna var interna arrangemang inom sammanslutningar. År 2022 sänkte bestämmelsen om företagsregleringar en enskild avgiftsskyldigs förvaltningsavgift med högst 7 500 euro och höjde den med högst ca 10 100 euro. Den genomsnittliga förändringen var ca 465 euro. Efter att bestämmelsen om företagsregleringar upphävts sänks förvaltningsavgiften för företag som är föremål för företagsreglering således inte med i genomsnitt 465 euro, vilket skulle vara fallet enligt gällande bestämmelser.

I tabell 2 anges den genomsnittliga inverkan som bestämmelsen om företagsregleringar har på de avgiftsskyldigas förvaltningsavgifter.

Genomsnittlig inverkan av företagsregleringar 2022:	Procentuell förändring	Förändring i euro
--	-------------------------------	--------------------------

Enskilda avgiftsskyldiga (inkl. sammanslutningarnas medlemsbanker)	-28 %	-465,43 €
Enskilda avgiftsskyldiga (exkl. sammanslutningarnas medlemsbanker)	-34 %	-1586,19 €
Sammanslutningarnas medlemsbanker	-26 %	-170,49 €
Sammanslutningarnas avgift sammanlagt	-1 %	-1079,77 €

Tabell 2: Genomsnittlig inverkan av företagsregleringar på förvaltningsavgiftens storlek 2022

I fråga om företagsregleringar bör det beaktas att de inte påverkar det sammanlagda beloppet av förvaltningsavgifterna utan endast hur det totala beloppet fördelas mellan de avgiftsskyldiga. Enligt den konsekvensbedömning som beskrivs ovan fördelas således avgiften i praktiken mellan alla avgiftsskyldiga genom en sänkningskoefficient och förvaltningsavgifter tas ut till lika stort belopp oberoende av om företagsregleringar beaktas eller inte.

Konsekvenserna av upphävandet av bestämmelsen om företagsregleringar för de avgiftsskyldiga lindras av att 7 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen beaktar situationer där ett företag till exempel på grund av företagsregleringar blir avgiftsskyldigt mitt under året eller inte längre omfattas av avgiftsskyldighet, varvid förvaltningsavgiften ska betalas endast för den del av året då företaget har omfattats av avgiftsskyldighet. I praktiken inverkar upphävandet av bestämmelsen om företagsregleringar således endast på sådana företagsregleringar som äger rum mitt under året och där båda parterna har varit avgiftsskyldiga före företagsregleringen och förblir avgiftsskyldiga också därefter samt, vid överlåtelse av affärsverksamhet, på den övertagande avgiftsskyldiges förvaltningsavgift. Då är en eventuell sänkning eller höjning av den förvaltningsavgift som tas ut av den avgiftsskyldige inte längre möjlig, liksom för närvarande. Även då kan de avgiftsskyldiga, om de så önskar, beakta de företagsregleringar som de har gjort mitt under året och de ändringar som regleringarna medför i fråga om förvaltningsavgifterna och fördelningen av avgiftsandelarna i de inbördes avtalen om företagsreglering.

Konsekvenser för insättarna

Den föreslagna ändringen av 7 kap. 6 § 2 mom. i lagförslag 2 ger insättarna möjlighet att söka ändring i verkets beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar som fattats med hjälp av automatisk databehandling. Begäran om omprövning behandlas vid verket och ansökan om omprövning är avgiftsfri för insättarna. Möjligheten att begära omprövning förbättrar insättarnas grundlagstryggade rättsskydd genom att stärka rätten att söka ändring.

Konsekvenser för samhällsekonomin

Propositionen har positiva konsekvenser för samhällsekonomin och de offentliga finansernas stabilitet. Verket för finansiell stabilitet bidrar till att trygga stabiliteten på finansmarknaden och i egenskap av den myndighet som förvaltar kontosystemet inom försörjningsberedskapen även till att de tjänster för dagliga betalningar som är kritiska med tanke på samhällets funktion fungerar i allvarliga störningssituationer. Den insättningsgarantifond som upprätthålls av verket skyddar insättarnas insättningar och verkets resolutionsbefogenheter bidrar till att upprätthålla den finansiella stabiliteten med tanke på eventuella krissituationer som gäller bankerna. Det är

nödvändigt att trygga en tillräcklig finansiering för att verket ska kunna fullgöra sina skyldigheter och det stöder resurstilldelningen, effektiviteten och trovärdigheten i tillsynen över den finansiella stabiliteten.

4.3 Daisy Chain-förordningens huvudsakliga innehåll och konsekvenser

Enligt resolutionsdirektivet ska finansiella instrument som omfattas av de krav som gäller kapitalbas och kvalificerade skulder inom en grupp innehas av den enhet som är föremål för ett resolutionsförfarande, det vill säga vanligen moderföretaget. Syftet med denna bestämmelse har varit att säkerställa att ansvaret för dotterföretagets förlustabsorberingskapacitet och kapitaliseringsförmåga i sista hand bärs av moderföretaget, det vill säga den enhet som är föremål för ett resolutionsförfarande. I förordning (EU) 2022/2036 tas det in bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut (*tillsynsförordningen*), genom vilka det så kallade Daisy Chain-avdragssystemet, som utvecklats av Europeiska bankmyndigheten, införs. Enligt Daisy Chain-avdragssystemet ska de finansiella instrument som är kvalificerade för MREL inom gruppen och som emitterats via en förmedlande enhet till en resolutionsenhet dras av i sin helhet från den förmedlande enhetens egen interna MREL-kapacitet. Den förmedlande enheten ska således dra av de instrument som de innehar och som är kvalificerade för att uppfylla interna MREL-krav och som emitterats av dotterföretag som tillhör samma resolutionsgrupp. Syftet med detta är att säkerställa att kvalificerade resurser för att uppfylla interna MREL-krav inte räknas dubbelt, det vill säga både i den förmedlande enheten och dess dotterföretag. Avsikten med tanke på resolution är också att förlusterna flyttas uppåt och kapitalet neråt i tillräcklig utsträckning mellan resolutionsenheterna och dotterföretagen.

I tillsynsförordningen preciseras dessutom bestämmelserna om globala systemviktiga institut (*G-SII*) i fråga om resolutionsstrategier där resolutionsåtgärderna riktas till mer än en gruppenhet (*resolutionsstrategi med flera ingångspunkter*). G-SII-institut med en resolutionsstrategi med flera ingångspunkter ska beräkna sitt riskbaserade MREL-krav och det ytterligare MREL-kravet enligt artikel 45d.4 i resolutionsdirektivet både för varje resolutionsenhet enligt resolutionsstrategin med flera ingångspunkter och enligt det teoretiska antagandet att endast en enhet i gruppen som är ett moderföretag med säte inom EU försätts i resolution (*resolutionsstrategi med en enda ingångspunkt*). I ändringsbestämmelserna preciseras det att också sådana dotterföretag till ett G-SII institut som är etablerade i ett tredjeland ska beaktas i beräkningarna. Artikel 45d.4 i resolutionsdirektivet om ytterligare krav för G-SII-institut och resolutionsenheter som ingår i sådana institut samt för enheter i tredjeland har genomförts genom 8 kap. 7 b § 3 mom. i resolutionslagen. För att genomföra ändringarna behöver bestämmelsens ordalydelse preciseras och en hänvisning till enheter i tredjeland fogas till bestämmelsen.

I artikel 45h.2 i resolutionsdirektivet föreskrivs det om resolutionsmyndigheternas möjlighet att justera det MREL-krav som åläggs för att minimera skillnaden mellan de krav som beräknats enligt en resolutionsstrategi med flera ingångspunkter och en resolutionsstrategi med en enda ingångspunkt. Även här ska enligt ändringsbestämmelserna enheter i tredjeland som hör till ett G-SII-institut beaktas. Den ursprungliga bestämmelsen har genomförts i 8 kap. 10 § 3 och 4 mom. i resolutionslagen, och för att genomföra ändringarna behöver bestämmelsernas ordalydelse preciseras och till dem fogas hänvisningar till enheter i tredjeland.

Syftet med ändringarna har varit att göra bestämmelserna om G-SII-koncerner enhetligare med det dokument om den internationella standarden för total förlustabsorberingskapacitet som rådet för finansiell stabilitet offentliggjorde den 9 november 2015, den så kallade TLAC-standardens.

Förordning 2022/2036 är till största delen direkt tillämplig lagstiftning, men förutsätter nationellt genomförande i fråga om ovannämnda ändringar av resolutionsdirektivet. När det gäller genomförandet ger bestämmelserna inget nationellt handlingsutrymme. Medlemsstaterna ska genomföra ändringarna av resolutionsdirektivet senast den 15 november 2023. Bestämmelserna gäller endast så kallade G-SII-institut och G-SII-enheter, som det för närvarande inte finns i Finland, och ändringarna anses således inte ha några konsekvenser i Finland.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Vid beredningen av propositionen har man övervägt flera möjliga nivåer för höjning av förvaltningsavgifterna. Man har granskat en höjning av förvaltningsavgifterna från nuvarande 6,5 miljoner euro till antingen 10 miljoner euro, föreslagna 12 miljoner euro eller 15 miljoner euro.

Vid beredningen bedömdes en höjning till 10 miljoner euro vara en oändamålsenlig lösning. Då kan avgifternas maximinivå bli otillräcklig redan i ett för tidigt skede och det finns ingen tillräcklig buffert för oförutsedda kostnader. Verkets omkostnader för 2023 uppgår till 6,17 miljoner euro. År 2024 beräknas verkets omkostnader uppgå till 8,05 miljoner euro.

Även om kostnadsberäkningarna visar att den maximala nivån på 10 miljoner euro räcker till för att täcka verkets totala kostnader 2023–2027, ger det rätt lite handlingsutrymme med tanke på överraskande situationer. Om förvaltningsavgifternas maximinivå fastställs till 10 miljoner euro försämras verkets möjligheter att reagera till exempel på förändringar i marknadsförhållandena, eventuella krissituationer på finansmarknaden och andra plötsliga och oförutsedda behov. Detta kan i sin tur medföra utmaningar för trovärdigheten i tillsynen över den finansiella stabiliteten. Före verkets nya uppgift att förvalta kontosystemet inom försörjningsberedskapen har det i lagen om förvaltningsavgift föreskrivits om en buffert på ca 3 miljoner euro för sådana situationer som beskrivs ovan, och det anses att en sådan buffert fortfarande behöver bevaras, särskilt med beaktande av verkets resolutionsuppgifter. Det är också möjligt att lagen om förvaltningsavgift snart skulle behöva ändras på nytt, om höjningen av den maximala avgiftsnivån till 10 miljoner euro inte skulle räcka till för att täcka verkets kostnader.

En högre nivå än den föreslagna maximinivån på 12 miljoner euro ansågs inte vara motiverad med beaktande av verkets uppskattade omkostnader 2023–2027 och för att säkerställa en tillräcklig buffert. En nivå på 15 miljoner euro bedömdes inte i detta sammanhang ge sådana särskilda fördelar som inte skulle uppnås lika väl med en höjningsnivå på 12 miljoner euro. Att höja förvaltningsavgifternas maximibelopp till 15 miljoner euro utan särskilda grunder är inte heller ändamålsenligt ur de avgiftsskyldigas synvinkel.

I samband med beredningen av propositionen har man också övervägt att övergå till ett mer riskbaserat system med förvaltningsavgifter. I fråga om kreditinstitutens stabilitetsavgifter, insättningsgarantiavgifterna och Europeiska centralbankens (nedan ECB) tillsynsavgifter tillämpas en modell där avgifternas proportionella andel bestäms utifrån verksamhetens risknivå. Man har övervägt en modell som till sin karaktär mer påminner om ECB:s sätt att ta ut tillsynsavgifter av dem som banken utövar tillsyn över. Den modell som används av Europeiska centralbanken baserar sig på Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 1163/2014 om tillsynsavgifter, enligt vilken det belopp som tas ut som tillsynsavgift bestäms utifrån avgiftsfaktorer. Dessa faktorer är totala tillgångar och total riskexponering och viktningen är 50 procent för båda faktorerna. Hälften av tillsynsavgiften bestäms alltså på basis av tillgångarnas totala värde och

hälften på basis av den totala riskexponering som beräknats enligt artikel 92.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

Den viktigaste fördelen med modellen är möjligheten att åtminstone i viss mån beakta risknivån för de avgiftsskyldigas verksamhet i förvaltningsavgiftsbeloppet. Vid beredningen konstaterades det dock att kostnaderna för verkets verksamhet och de åtgärder som riktar sig till varje avgiftsskyldig inte i någon betydande grad korrelerar med risknivån för de avgiftsskyldigas verksamhet. Att beräkna avgifterna enligt ECB:s modell skulle sannolikt också vara mer arbetsdrygt för verket och mindre transparent för de avgiftsskyldiga. Dessutom kan det medföra problem vid beräkningen av filialernas avgifter, eftersom de uppgifter som behövs inte finns tillgängliga i fråga om filialer. Verket har också upplevt att de grundläggande principerna för den nuvarande förvaltningsavgiftsmodellen fungerar. Dessa faktorer talar för att behålla den nuvarande modellen.

Vid beredningen har man också övervägt alternativa sätt att göra det lättare att beakta företagsregleringar vid fastställandet av proportionella förvaltningsavgifter. Så som det beskrivs ovan i avsnitt 2.1 har det framkommit flera utmaningar vid tillämpningen av 3 § i den gällande lagen om förvaltningsavgift.

Vid beredningen av propositionen övervägdes följande alternativ i anslutning till bestämmelsen om företagsregleringar: 1) begränsning av tillämpningsområdet för paragrafen om företagsregleringar till att endast omfatta verkets avgiftsskyldiga, 2) fastställande av en gräns i euro eller procent för tillämpningen av paragrafen, 3) ändring av paragrafen så att den tillämpas endast på ansökan, 4) förtydligande av bestämmelsen för att underlätta tillämpningen av den, 5) bestämmelser om anmälningsskyldighet vid företagsregleringar och 6) upphävande av paragrafen. Så som det beskrivs ovan i avsnitt 2.1 har det vid beredningen konstaterats att paragrafen om företagsregleringar har en relativt liten och begränsad betydelse med tanke på förvaltningsavgifterna. Till exempel i fråga om de stabilitets- och insättningsgarantiavgifter som verket tar ut beaktas inte företagsregleringar på motsvarande sätt, även om det belopp som årligen samlas in genom dessa avgifter är cirka hundra gånger större jämfört med förvaltningsavgifterna. Verket har i praktiken haft svårigheter att få uppgifter om företagsregleringar, eftersom det i lagen inte föreskrivs om anmälningsskyldighet i fråga om dessa. Det har också visat sig vara svårt att definiera nettotillgångarna, vilket paragrafen förutsätter. På grund av paragrafens relativt ringa praktiska betydelse och på grund av det extra arbete som den medför för verket har det mest ändamålsenliga alternativet ansetts vara att upphäva paragrafen i sin helhet.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Det är svårt att jämföra nationella resolutions- och insättningsgarantimyndigheters förvaltningsavgifter, eftersom myndigheternas verksamhet har mycket olika utgångspunkter i olika länder. Både insättningsgarantisystemen och myndigheterna är mycket olika till sin organisatoriska karaktär. En del av myndigheterna är administrativt en del av den lokala finanstillsynsmyndigheten, centralbanken eller den myndighet som ansvarar för finansieringsverksamheten, varvid även dessa myndigheters budget i allmänhet täcks med medel ur den överordnade myndighetens budget. Det är också möjligt att den nationella insättningsgarantin sköts med privata arrangemang i stället för genom ett offentligt system. Av dessa orsaker är resolutions- och insättningsgarantimyndigheternas förvaltningsavgifter i olika länder inte särskilt jämförbara sinsemellan.

I Sverige är Riksgälden nationell resolutions- och insättningsgarantimyndighet. Riksgälden sköter också bland annat uppgifter i anslutning till statsförvaltningens kreditgivning, statskulden

och statsborgen. Resolutions- och insättningsgarantiärendena hör till avdelningen Finansiell stabilitet och konsumentskydd. Avdelningens administrativa omkostnader uppgick 2022 till totalt 109,3 miljoner SEK, varav de administrativa kostnaderna för insättningsgarantin uppgick till ca 22 miljoner SEK. Vid avdelningen sköttes resolutionsärenden av 15 personer och insättningsgarantiärenden av fyra personer. Dessutom har Riksgälden personal som allmänt sköter bland annat administrativa och juridiska ärenden samt IT-ärenden, vilka också stöder resolutions- och insättningsgarantiärendena. Riksgälden finansieras av staten. Myndigheten tar dock också ut administrativa avgifter av banksektorn för att täcka de administrativa kostnaderna för insättningsgarantin.

I Norge är Bankenes Sikringsfond insättningsgarantimyndighet. Den förvaltar också resolutionsfonden. Bankenes Sikringsfonds administrativa kostnader uppgick 2021 till 64,8 miljoner NOK och myndigheten hade 21 anställda. Resolutionsmyndigheten i Norge är Finanstilsynet, som även övervakar finansmarknaden. Finanstilsynets budget fastställs som en del av statsbudgeten, men kostnaderna täcks i sin helhet med tillsynsavgifter som tas ut av dem som omfattas av tillsynen och vissa åtgärdsavgifter. Norges finansministerium (Finansdepartementet) har dessutom behörighet i resolutionsfrågor bland annat när det gäller att ställa en bank under resolutionsförvaltning och godkänna de största bankernas resolutionsplaner.

I Danmark är resolutionsmyndighetens ansvar fördelat mellan Finanstilsynet och Finansiell Stabilitet. Finanstilsynet övervakar finansmarknaden, men ansvarar också för resolutionsavgifter i synnerhet i anslutning till resolutionsplaner, ställande och övervakning av kapitalbaskrav och krav på förlusttäckning samt undanröjande av hinder för resolutionsdugligheten. Finansiell Stabilitet, som är ett offentligt ägt företag, sköter utöver resolutionsavgifter också insättningsgarantin i Danmark. Vad gäller resolution ansvarar Finansiell Stabilitet för resolutionsåtgärderna när en bank anses ha gått omkull eller sannolikt kommer att gå omkull samt för resolutionsfonden. Även ministeriet för industri- och finansieringsbranschen (Erhvervsministeriet) har en roll när det gäller att fatta beslut om resolutionsverktyg.

6 Remissvar

Utkastet till regeringsproposition var på offentligt remiss mellan den 15 maj och 25 juni 2023. Utlåtande begärdes av sammanlagt 30 instanser, och dessutom gavs alla som så önskade möjlighet att ge ett utlåtande via webbplatsen utlatande.fi. Under remissbehandlingen ordnades dessutom ett offentligt informations- och diskussionsmöte för intressentgrupper. Det kom in sammanlagt sex utlåtanden om propositionsutkastet. Justitieministeriet, Finlands Bank och Finansinspektionen meddelade att de inte har något att yttra om utkastet till proposition. Mer omfattande utlåtanden lämnades av Verket för finansiell stabilitet, Finanssiala ry och Nordea Bank Abp.

Verket för finansiell stabilitet understödde propositionen och dess mål. Enligt verket tryggar de föreslagna ändringarna finansieringen av dess verksamhet på lång sikt, förtydligar beräkningen av förvaltningsavgifter, beslutsfattandet och insamlingen av avgifter samt effektiviserar processen för insamling av förvaltningsavgifter. Verket ansåg dock i sitt utlåtande att förslaget bör kompletteras i fråga om stabilitetsfondens placeringsverksamhet. Fonden håller på att inleda en aktiv placering av insättningsgarantifondens tillgångar, vilket enligt verket förutsätter vissa ändringar av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet i fråga om det betalningsrörelsekonto som används i placeringsverksamheten samt vissa noggrant avgränsade undantag i förordningen om statsbudgeten. Dessutom konstaterade verket i sitt utlåtande att det behöver föreskrivas om en övergångsperiod för förfarandet för begäran om omprövning av beslut om utbetalning av

insättningsgarantiersättningar. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har de ändringsbehov som Verket för finansiell stabilitet lyft fram beaktats och bestämmelser om detta fogats till lagen.

Finanssiala ry uppmärksammade i sitt utlåtande särskilt de utmaningar som hänför sig till transparensen i fråga om kostnaderna för det kontosystem inom försörjningsberedskapen som förvaltas av verket och till fördelningen av avgifterna. Finanssiala ry föreslog att det till propositionen fogas en noggrann specificering av de delfaktorer i det ekonomiska handlingsutrymmet för Verket för finansiell stabilitet som anses nödvändiga. Finanssiala ry påpekade också att enligt dess uppfattning gör 6 a § i lagen om förvaltningsavgift inte det möjligt att hänföra förvaltningskostnaderna för kontosystemet inom försörjningsberedskapen till banksektorn. Finanssiala ry lyfte också fram att föreningen inte har hörts tillräckligt i den fortsatta beredningen av kontosystemet inom försörjningsberedskapen.

Nordea Bank Abp påpekade i sitt utlåtande att det inte är rimligt eller motiverat att finländska kreditinstituts balansräkning i sin helhet beaktas som grund för förvaltningsavgiften, även om kreditinstitutets affärsverksamhet också bedrivs utanför Finland. Enligt Nordea kan detta leda till omotiverat höga förvaltningsavgifter, om samma slags avgifter tas ut även utomlands. Nordea ansåg att endast den kalkylmässiga balansräkningen för kreditinstitutets verksamhet i Finland ska beaktas som grund för förvaltningsavgiften, eftersom kontosystemet inom försörjningsberedskapen är ett reservsystem som baserar sig på nationella behov.

I förslaget är utgångspunkten för finansieringen av Verket för finansiell stabilitet i enlighet med gällande bestämmelser att kostnaderna för verkets uppgifter täcks genom att förvaltningsavgifter tas ut av kreditinstitut och värdepappersföretag. Förvaltningen av kontosystemet inom försörjningsberedskapen är en del av verkets lagstadgade uppgifter på samma sätt som verkets andra uppgifter som hänför sig till resolution och insättningsgarantin. De arrangemang som krävs för beredskapen att genast ta i bruk kontosystemet inom försörjningsberedskapen förutsätter tjänsteupphandling, utvecklingsarbete och testning på precis samma sätt som till exempel det system för utbetalning av insättningsgarantin som förvaltas av verket. Kostnader som hänför sig till kontosystemet inom försörjningsberedskapen kan således inte endast tas ut i enlighet med 6 a § i lagen om förvaltningsavgift först när systemet faktiskt används och av de aktörer som då använder det. Vid den fortsatta beredningen av kontosystemet inom försörjningsberedskapen har Finanssiala ry inte hörts separat, eftersom Verket för finansiell stabilitet har kontaktat alla kreditinstitut i anslutning till den fortsatta utvecklingen och det tekniska genomförandet av systemet.

Även om verkets ökade omkostnader i första hand beror på den nya uppgiften att förvalta kontosystemet inom försörjningsberedskapen, tryggas en effektiv skötsel av verkets alla lagstadgade uppgifter genom propositionen. Enligt 2 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet täcks kostnaderna för verkets hela verksamhet, och därmed också kostnaderna för kontosystemet inom försörjningsberedskapen, med förvaltningsavgifter i enlighet med lagen om förvaltningsavgift. Det anses inte motiverat att i detalj särskilja kostnaderna för kontosystemet inom försörjningsberedskapen från verkets övriga verksamhet eller att föreskriva om särskilda avgiftsgrunder i fråga om det. Det kommer också i fortsättningen att vara möjligt att följa upp de kostnader som uppkommer för Verket för finansiell stabilitet med hjälp av statens budgetprocess samt verkets offentliga resultatavtal, bokslut och verksamhetsberättelser. I den statsbudget som godkänns av riksdagen och i eventuella tilläggsbudgetar ingår de kostnader som riksdagen har ansett vara nödvändiga med tanke på verkets verksamhet och uppgifter och som ska täckas med förvaltningsavgifter. Av de skäl som anförts ovan har det ansetts att ändringar i propositionen inte behöver göras med anledning av utlåtandena från Finanssiala ry och Nordea Bank Abp.

Under remissförfarandet konstaterades att det är behövligt att i propositionen ta in bestämmelser som hänför sig till genomförandet av den förordning som gäller det så kallade Daisy Chain-avdragssystemet, så att ändringarna kan träda i kraft så snart som möjligt.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

1 §. Avgiftsskyldighet. Det föreslås att det till 1 § 1 mom. fogas en ny 8 punkt. På grund av den föreslagna ändringen av 2 § 6 mom. konstateras det i den nya punkten att också centralinstitutet för en sammanslutning av inlåningsbanker är skyldigt att betala förvaltningsavgift.

2 §. Förvaltningsavgift. Det föreslås att det gällande 6 mom. blir 7 mom. I det nya 6 mom. föreskrivs det om en noggrannare beräkning och fördelning av förvaltningsavgiften för sammanslutningar av inlåningsbanker mellan det centralinstitutet och de medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen. Det föreslås att en sammanslutning av inlåningsbanker ska påföras en gemensam förvaltningsavgift som om sammanslutningen var ett enda kreditinstitut. Grundavgiftens andel beräknas så att grundavgiften för centralinstitutet samt grundavgiften för varje medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen, beräknad enligt 5 § 1 mom. 1 punkten, räknas ihop. Den proportionella förvaltningsavgiften beräknas i enlighet med 4 § 1 mom. 2 punkten utifrån sammanslutningens medlemskreditinstituts sammanräknade balansräkningar, av vilka avgiften utgör 0,0015 procent. Dessa sammanlagda grundavgifter och den proportionella avgiften utgör förvaltningsavgiften för sammanslutningen av inlåningsbanker. Centralinstitutet för sammanslutningen är skyldigt att betala denna förvaltningsavgift till verket. Centralinstitutet fördelar förvaltningsavgiften mellan medlemskreditinstitutet, som betalar sin andel av förvaltningsavgiften till centralinstitutet. Grundavgiften fördelas enligt antalet avgiftsskyldiga. Den proportionella avgiften fördelas mellan medlemskreditinstitutet i förhållande till deras balansräkning. Med tillstånd av verket kan förvaltningsavgiften fördelas inom sammanslutningen också på något annat sätt.

Bestämmelsen motsvarar vad som föreskrivs om beräkning och fastställande av insättningsgarantiavgifter i 5 kap. 5 § 4 mom. i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet. Den föreslagna ändringen i sättet att fastställa förvaltningsavgifterna för sammanslutningarna ändrar inte förhållandet mellan medlemskreditinstitutet och centralinstitutet när det gäller fördelningen av avgifterna. Ändringen underlättar verkets administrativa börda så att verket i fortsättningen inte behöver fatta ett separat avgiftsbeslut för varje medlemskreditinstitut, utan verket kan bereda ett beslut för hela sammanslutningen och meddela det till centralinstitutet. Förfarandet förenhetligar sättet att fastställa avgifterna med sättet att fastställa insättningsgarantiavgifterna.

Det nya 7 mom. motsvarar det gällande 6 mom. Ett kreditinstitut kan bedriva investeringsverksamhet och ett värdepappersföretag kan på motsvarande sätt bedriva kreditinstitutsverksamhet. Därför föreskrivs det i momentet att om avgiftsskyldighet uppkommer på flera än en av de grunder som anges i denna lag, tas avgiften ut endast en gång och på den grund som leder till den högsta avgiften.

3 §. Hur företagsregleringar påverkar den proportionella avgiften. Det föreslås att paragrafen upphävs. På det sätt som beskrivs ovan i avsnitt 2.1 har tillämpningen av den gällande bestämmelsen i praktiken varit problematisk och verket får till exempel inte information om de avgiftsskyldigas alla företagsregleringar. Även definitionen av nettotillgångar enligt bestämmelsen har visat sig vara besvärlig och motstridig med beräkningssätten i andra bestämmelser.

Så som beskrivs ovan i avsnitt 4.2 har paragrafen i praktiken ringa betydelse för de avgiftsskyldigas avgiftsandelar, men den medför extra arbete för verket och förutsätter separata utredningar. De avgiftsskyldiga kan om de så önskar beakta de företagsregleringar som de har gjort mitt under året och de ändringar som regleringarna medför i fråga om förvaltningsavgifterna och fördelningen av avgiftsandelarna i de inbördes avtalen om företagsreglering. I 7 § 2 och 3 mom. beaktas dessutom de situationer där ett företag till exempel på grund av företagsregleringar blir avgiftsskyldigt mitt under året eller inte längre omfattas av avgiftsskyldighet, varvid förvaltningsavgiften i regel ska betalas endast för den del av året företaget har varit avgiftsskyldigt.

4 §. Proportionell förvaltningsavgift. I paragrafen föreskrivs det om de i paragrafen nämnda avgiftsskyldigas proportionella förvaltningsavgifter. Enligt förslaget höjs maximibeloppet lika för alla avgiftsskyldiga, med 85 procent på det sätt som konstateras ovan i avsnitt 4.1 och 4.2.

Avgiftsskyldiga är i enlighet med gällande bestämmelser sådana inlåningsbanker, kreditföretag, filialer till utländska EES-kreditinstitut och filialer till kreditinstitut från tredjeland som avses i kreditinstitutslagen samt sådana värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag som avses i resolutionslagen. Avgiftsgrunden för värdepappersföretag är omsättningen, som bättre motsvarar kostnaderna för upprättande av resolutionsplaner och för andra uppgifter som föreskrivs för verket i resolutionslagen. Avgiftsgrunden för kreditinstitut är balansräkningen och för filialer den kalkylmässiga balansräkningen.

Jämfört med den gällande bestämmelsen fogas till paragrafen en ny punkt till följd av den ändring av förvaltningsavgiften för sammanslutningar av inlåningsbanker som föreskrivs i 2 § 6 mom. Den föreslagna gemensamma proportionella förvaltningsavgiften för sammanslutningar beräknas utifrån sammanslutningens medlemskreditinstituts sammanräknade balansräkningar. Av sammanslutningens medlemskreditinstitut tas inte en proportionell avgift ut separat med stöd av 1 punkten.

Det föreslås att gällande 2 mom. upphävs. En bestämmelse som till sitt innehåll nästan motsvarar det 2 mom. som upphävs ska enligt förslaget i fortsättningen ingå i 7 § 3 mom.

5 §. Grundavgift. I 1 mom. föreskrivs det om de i momentet nämnda avgiftsskyldigas grundavgifter. Det föreslås att maximibeloppet höjs lika för alla avgiftsskyldiga, med 85 procent på det sätt som konstateras ovan i avsnitt 4.1 och 4.2.

För att undvika dubbel avgiftsskyldighet föreskrivs det i 2 mom. i enlighet med gällande bestämmelser att om ett kreditinstituts holdingföretag samtidigt är dotterföretag i en annan koncern, ska hos moderföretaget inte tas ut avgift på samma grund.

7 §. Debitering av förvaltningsavgiften. I 2 mom. föreskrivs det om avgifter som tas ut av institut som inleder sin verksamhet under avgiftsperioden eller som börjar omfattas av resolutionslagens tillämpningsområde. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att det till bestämmelsen fogas en möjlighet att påföra den första förvaltningsavgiften för en ny avgiftsskyldig det följande året, tillsammans med och på samma grunder som förvaltningsavgiften för det följande året, om verket inte under det första året har tillgång till uppgifter om den avgiftsskyldiges balansräkning, kalkylmässiga balansräkning, sammanräknade balansräkning eller omsättning. I övrigt motsvarar paragrafen den gällande bestämmelsen.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att regleringen blir tydligare i fråga om de situationer där den avgiftsskyldiges avgiftsskyldighet upphör mitt under året. För att förtydliga regleringen i fråga

om dessa situationer innehåller den nya föreslagna 4 § inte heller längre gällande 2 mom. om betalning av proportionell avgift för resten av året, som delvis överlappar denna bestämmelse.

Enligt den föreslagna bestämmelsen är den avgiftsskyldige skyldig att betala en proportionell förvaltningsavgift för de månader denne har omfattas av avgiftsskyldighet i de fall avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret. Om en proportionell förvaltningsavgift redan har tagits ut av den avgiftsskyldige för hela året, återbetalas till den avgiftsskyldige den proportionella förvaltningsavgiften för det återstående kalenderåret efter upphörandet av avgiftsskyldigheten, beräknat enligt antalet hela kalendermånader. Grundavgiften återbetalas däremot inte, även om avgiftsskyldigheten upphör mitt under året. Även efter det att avgiftsskyldigheten har upphört vidtar verket åtgärder i anslutning till upphörandet som gäller den avgiftsskyldige, och grundavgiften anses täcka kostnaderna för dessa åtgärder. Verket gör på eget initiativ en eventuell återbetalning av den relativa förvaltningsavgiften till den avgiftsskyldige. Eftersom centralinstitutet enligt 2 § 6 mom. i fortsättningen är avgiftsskyldigt för hela förvaltningsavgiften i fråga om sammanslutningar påverkar upphörandet av verksamheten i ett medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen mitt under året inte sammanslutningens proportionella förvaltningsavgift för det år då verksamheten upphörde och verket återbetalar därför inte avgifter till medlemskreditinstitutet eller centralinstitutet.

7.2 Lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

2 kap. Förvaltning

1 §. Ledning. Det föreslås att det nya 1 mom. till sitt innehåll ska motsvara den gällande lagen. Enligt momentet leds verket av en överdirektör som utses och avsätts av statsrådet. Detta behövs eftersom överdirektören utövar offentlig makt i sitt uppdrag. Överdirektören ansvarar för att verkets mål nås samt för utvecklingen av verkets verksamhet och för dess resultat. Utöver dessa uppgifter ansvarar överdirektören bland annat för beslut om tillämpningen av de resolutionsverktyg som avses i resolutionslagen.

Innehållet i det nya 2 mom. ändras jämfört med den gällande bestämmelsen. Den gällande bestämmelsen överlappar delvis de behörighetsvillkor för chefer för ämbetsverk som anges i 8 § i statstjänstemannalagen, vilket kan skapa oklarheter i tolkningen av förhållandet mellan bestämmelserna. Syftet med ändringen är att förenhetliga behörighetsvillkoren för verkets överdirektör med kraven i statstjänstemannalagen.

Enligt statstjänstemannalagen är särskilda behörighetsvillkor för cheferna för de ämbetsverk som anges genom förordning av statsrådet högre högskoleexamen, sådan mångsidig erfarenhet som uppgiften förutsätter, i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap. Den gällande bestämmelsen i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet förutsätter att överdirektören på motsvarande sätt har sådan mångsidig erfarenhet som uppgiften förutsätter, i praktiken visad ledarförmåga och erfarenhet av ledarskap samt med avvikelser från statstjänstemannalagen lämplig högre högskoleexamen och kännedom om finansmarknaden. Det anses inte finnas grunder för att förutsätta lämplig högre högskoleexamen av verkets överdirektör, utan högre högskoleexamen enligt statstjänstemannalagen är tillräcklig.

Det föreslås dock att kravet på kännedom om finansmarknaden kvarstår som ett särskilt behörighetsvillkor som krävs av verkets överdirektör på grund av verkets särskilda uppgift och den specialkompetens som uppgiften förutsätter. Med tanke på tjänstens uppgifter är det möjligt att få sådan relevant kännedom om finansmarknaden till exempel genom uppgifter i anslutning till tillsynen över, regleringen av eller verksamheten vid institut, lagstiftningen om företags insolvens och konkurs eller tryggandet av stabiliteten på finansmarknaden.

I det nya 3 mom. ändras också förfarandet för förordnande av ställföreträdare för överdirektören jämfört med den gällande lagen. Vid förhinder för överdirektören ska enligt den gällande paragrafen en tjänsteman vid verket som finansministeriet utser vara ställföreträdare för överdirektören. Lagstiftningen avviker dock till denna del från det förfarande som iakttas vid andra ämbetsverk, eftersom finansministeriet vanligen förordnar en ställföreträdare. Det föreslås att ställföreträdaren för verkets överdirektör i fortsättningen förordnas av finansministeriet på framställning av överdirektören i stället för att utses av finansministeriet.

Enligt det nya 4 mom. får närmare bestämmelser om förordnande av ställföreträdare för överdirektören utfärdas genom förordning av statsrådet. Till denna del motsvarar paragrafen till sitt innehåll 2 kap. 1 § 5 mom. i den gällande lagen.

Den föreslagna 1 § innehåller inte längre någon bestämmelse som motsvarar 1 § 2 mom. i den gällande lagen. Enligt den gällande bestämmelsen är överdirektörens mandatperiod fem år och han eller hon kan väljas för högst två på varandra följande mandatperioder. Perioderna har begränsats till två, eftersom överdirektören har ansetts ha omfattande beslutanderätt till exempel i fråga om utnämning av personal. Den omfattande beslutanderätten har därför uppvägs genom att antalet perioder har begränsats. Det bör dock noteras att mandatperioderna för överdirektören vid andra ämbetsverk inte har begränsats på samma sätt. Vid en helhetsbedömning kan det konstateras att det inte finns några särskilda skäl till en begränsning av perioderna för överdirektören för Verket för finansiell stabilitet och det föreslås att begränsningen av perioderna slopas. Enligt 9 a § i statstjänstemannalagen är mandatperioden för chefer för ämbetsverk i regel fem år, och därför behöver bestämmelsen om mandatperiodens längd inte heller tas in separat i lagen.

3 kap. **Fondens tillgångar och placeringen av dem samt kostnader och upplåning**

4 §. Placeringsbeslut om fondtillgångar. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det förutsätts att det i styrelsen för stabilitetsfonden ska finnas god sakkunskap om placeringsverksamhet och riskhantering och att styrelsemedlemmarna ska ha gott anseende. Till fondens styrelses centrala uppgifter hör att besluta om fondens riskhantering och om placeringsplaner och placeringsprinciper samt att styra placeringen av tillgångarna (3 kap. 4 § 1 mom.), vilket kräver att styrelsen har bred kunskap om placeringsverksamhet. Genom den föreslagna ändringen motsvarar kraven på att det i styrelsen för stabilitetsfonden ska finnas sakkunskap om placeringsverksamhet och att styrelsemedlemmarna ska ha gott anseende de krav som ställs på pensionsfondens styrelse i lagen om statens pensionsfond (1297/2006), på Keva i lagen om Keva (66/2016) och på arbetspensionsförsäkringsbolag inom den privata sektorn i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) i fråga om styrelsens sakkunskap om placeringsverksamhet och styrelsemedlemmarnas goda anseende. Denna ändring ska tillämpas på de styrelser som tillträder efter fondens nuvarande styrelse. Det föreslås särskilda bestämmelser om detta i lagens ikraftträdandebestämmelser.

6 §. Särskilda bestämmelser om placering av insättningsgarantifondens tillgångar. Till paragrafen fogas ett nytt 6 mom. där det föreslås de ändringar som är nödvändiga med tanke på inledandet av insättningsgarantifondens placeringsverksamhet. Enligt 6 § 2 mom. i den gällande lagen får insättningsgarantifondens tillgångar inte placeras i inlåningsbanker som betalar insättningsgarantiavgifter. Bestämmelsen har lett till oklarhet om huruvida insättningsgarantifonden kan öppna ett betalningsrörelsekonto i en sådan inlåningsbank eller om det ska betraktas som en sådan förbjuden placering som avses i bestämmelsen.

Syftet med 6 § 2 mom. har varit att förhindra placeringar i en inlåningsbanks aktier, värdepapper eller annat på ett sådant sätt att fondens tillgångar kan äventyras om inlåningsbanken i fråga

skulle gå omkull. Avsikten har också varit att förhindra uppkomsten av sådana potentiellt farliga kopplingar där insättningsgarantifondens tillgångar har placerats i en bank vars fall kan utlösa ett behov av att använda insättningsgarantifonden i form av betalning av insättningsgarantiavgifter. Det är inte ändamålsenligt att alla inlåningsbanker som betalar insättningsgarantiavgifter lämnas utanför möjligheten att insättningsgarantifonden till exempel kan öppna och använda ett betalningsrörelsekonto i dem. En sådan avgränsning skulle helt utesluta finländska inlåningsbanker och tillåta endast vissa utländska inlåningsbanker. För att förtydliga situationen fogas till paragrafen ett nytt 6 mom. där det konstateras att med avvikelse från 2 mom. kan insättningsgarantifonden inneha ett betalningsrörelsekonto i en inlåningsbank för skötseln av betalningsrörelsen i samband med fondens placeringsverksamhet. Således kan betalningsrörelsen i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet skötas via en inlåningsbanks eller ett utländskt kreditinstituts inlåningskonto. Ett betalningsrörelsekonto är nödvändigt för att transaktioner i anslutning till placeringar ska kunna skötas.

I det nya 6 mom. föreslås dessutom sådana undantag i förordningen om statsbudgeten (1243/1992, nedan *budgetförordningen*) och Statskontorets anvisningar och föreskrifter om betalningsrörelse som utfärdats med stöd av lagen om statsbudgeten som är nödvändiga för inledandet av insättningsgarantifondens placeringsverksamhet. Det föreslås att vid skötseln av betalningsrörelsen i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet behöver 27 § 2 och 3 mom. i budgetförordningen inte iakttas. Insättningsgarantifonden kan således ingå avtal om skötseln av betalningsrörelsen i samband placeringsverksamhet också med någon annan aktör än statens betalningsrörelsebank. Detta gör det möjligt för insättningsgarantifonden att ordna placeringsverksamheten och arrangemangen till stöd för den på det sätt som är mest ändamålsenligt och totalekonomiskt mest fördelaktigt med beaktande av fondens syfte och verksamhetens karaktär och då är fonden inte beroende av ett avtal som ingåtts med statens betalningsrörelsebank. För att insättningsgarantifonden ska kunna lägga ut fondens placeringsverksamhet är det behövligt att avvika från 27 § 3 mom. så att också en tjänsteleverantör som valts på grund av utläggning kan vara en sådan redogörare som nämns i bestämmelsen och således till exempel debitera avgifter enligt köpuppdraget från betalningsrörelsekontot och betala dem vidare till motparten i värdepappershandeln.

Vid skötseln av betalningsrörelsen i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet kan enligt förslaget avvikelser göras från 28 § 2 mom. i budgetförordningen, och det betalningsrörelsekonto som används i placeringsverksamheten behöver således inte dagligen tömmas till fondens allmänna inkomstkonto eller utgiftskontot täckas med medel från det allmänna utgiftskontot. Med tanke på betalningsrörelsen i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet är det inte ändamålsenligt att vidta dessa åtgärder dagligen när kontot används bland annat i anslutning till köp och försäljning av värdepapper och kostnader i anslutning till dessa uppdrag debiteras från kontot. För att kontot ska kunna användas i placeringsverksamhet och en eventuell extern tjänsteleverantör till exempel ska kunna debitera kontot enligt klareringen av köpet, är det även behövligt att avvika från 29 § 2 mom. i budgetförordningen i fråga om de begränsningar som gäller användare av betalningsrörelsekontot.

Det föreslås att i fråga om insättningsgarantifondens placeringsverksamhet ska avvikelser kunna göras också från 35 § 2 mom. i budgetförordningen, varvid betalningsrörelsen i samband med fondens placeringsverksamhet kan skötas via fondens betalningsrörelsekonton i stället för via verkets betalningsrörelsekonton. Skötseln av placeringsverksamheten enbart via verkets konton leder till en situation där fondens tillgångar och de medel som används för förvaltningen av verket inte har åtskilts på behörigt sätt på betalningsrörelse- och förvaringskontona.

De föreskrifter och anvisningar som Statskontoret eventuellt har meddelat med stöd av 24 c § i lagen om statsbudgeten om skötseln av betalningsrörelser eller om de system som används i

dem tillämpas inte på skötseln av betalningsrörelsen i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet. Statskontorets anvisningar om betalningsrörelser har inte utarbetats med tanke på placeringsverksamhet och de lämpar sig dåligt för sådan verksamhet samt ställer oskäliga begränsningar och svårigheter vid genomförandet av fondens placeringsverksamhet. I andra betalningsrörelser än betalningsrörelser i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet ska Verket för finansiell stabilitet och insättningsgarantifonden fortfarande iakttä bestämmelema i budgetförordningen och Statskontorets föreskrifter och anvisningar.

5 kap. **Insättningsgaranti**

7 §. Användning av insättningsgarantifondens tillgångar. Det föreslås att i 3 mom. 1 punkten slopas möjligheten att använda insättningsgarantifondens tillgångar i samband med insolvensförfaranden för överföring av inlåningsstocken på den grunden att betalning av ersättningar till insättarna i stället för en överföring av inlåningsstocken sannolikt kommer att äventyra förtroendet för Finlands finansiella system. Genom 3 mom. har artikel 11.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU om insättningsgarantisystem (nedan *insättningsgarantidirektivet*) genomförts. Enligt direktivet får insättningsgarantimyndigheterna använda insättningsgarantifondens tillgångar bland annat för att finansiera överföringen av inlåningsstocken i samband med insolvensförfaranden, om kostnaderna för detta inte överstiger nettobeloppet av de insättningsgarantiersättningar som alternativt ska betalas ut. I direktivet föreskrivs det inte om någon möjlighet att finansiera överföringen av inlåningsstocken på andra grunder än utifrån en sådan kostnadsberäkning, vilket också Europeiska kommissionen har fäst uppmärksamhet vid kontrollen av genomförandet av direktiven. Möjligheten att finansiera överföring av inlåningsstocken på den grunden att alternativet att betala insättningsgarantiersättningar skulle äventyra det finansiella systemets stabilitet är till denna del nationell kompletterande reglering, som nu föreslås bli slopad.

14 §. Insättningsgarantifondens resolutionsfinansiering. I 5 mom. rättas de fel som beskrivs i avsnitt 2.2 i denna proposition. Genom paragrafen har artikel 109.1 fjärde stycket i resolutionsdirektivet genomförts.

Insättningsgarantifondens tillgångar får enligt 5 kap. 14 § 3 mom. användas för finansiering av resolutionsåtgärder högst till det nettoförlustbelopp som fonden skulle ha ansvarat för genom att betala insättningsgarantiersättningar till insättarna, om inlåningsbanken hade försatts i konkurs. Om det vid den värdering som görs efter användningen av resolutionsverktvög emellertid konstateras att insättningsgarantifonden har finansierat resolutionen mer än beloppet av nettoförlusterna vid konkursförfarandet, har insättningsgarantifonden rätt att få den andel som överstiger nettoförlusterna ur EU:s resolutionsfond. I bestämmelsen förutsätts det att verket ska begära att resolutionsnämnden överför en andel som motsvarar skillnaden till insättningsgarantifonden.

20 §. Automatiserade beslut. Det föreslås att paragrafen upphävs. Till förvaltningslagen har fogats ett nytt 8 b kap. där det föreskrivs om myndigheternas automatiserade beslutsfattande. Verket kan således meddela automatiserade beslut i fråga om utbetalning av insättningsgarantiersättningar enligt 5 kap. 10 § och 11 § 1 mom. i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet direkt med stöd av 53 e § i förvaltningslagen. Det finns således inte längre något behov av en särskild bestämmelse i lagen. Paragrafen upphävs efter den övergångsperiod som nämns i 9 kap., från och med den 1 november 2024.

6 kap. **Fondens bokslut och revision**

1 §. Fondens bokslut och revision. Det föreslås att 3 mom. ändras så att utöver två revisorer kan en revisionsammanslutning vara revisor för stabilitetsfonden. Revisionsammanslutningens huvudansvariga revisor ska vara en sådan CGR- eller OFGR-revisor som avses i revisionslagen (1141/2015). Finansministeriet tillsätter två revisorer eller en revisionsammanslutning för tre år i sänder i enlighet med gällande bestämmelser.

7 kap. **Särskilda bestämmelser**

6 §. Överklagande. De föreslagna 2 och 3 mom. motsvarar 1 och 2 mom. i den gällande lagen. Till paragrafen fogas ett nytt 1 mom., varvid det nuvarande 1 och 2 mom. blir 2 och 3 mom.

I det nya 1 mom. föreskrivs det om möjligheten att begära omprövning av ett beslut som verket har meddelat genom automatiserat beslutsfattande i enlighet med förvaltningslagen. Bestämelsen utgör ett undantag från vad som föreskrivs i 2 mom., det vill säga att ändring i verkets beslut huvudsakligen ska sökas genom besvär. I fråga om beslut som fattats med hjälp av automatiserat beslutsfattande har det på det sätt som beskrivs i 12 kap. ansetts behövt att föreskriva om möjligheten att begära omprövning av beslut avgiftsfritt genom ett administrativt förfarande. Enligt förslaget ska möjligheten att begära omprövning gälla sådana beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar enligt 5 kap. 10 § eller 11 § 1 mom. som verket har meddelat med hjälp av automatisk databehandling.

Vid omprövningsförfarandet tillämpas 7 a kap. i förvaltningslagen. Med avvikelse från 7 a kap. 49 f § i förvaltningslagen får enligt förslaget ett beslut verkställas i enlighet med 3 mom. i denna paragraf trots att en begäran om omprövning är anhängig. Ett rättelsebeslut får överklagas på det sätt som anges i 2 mom. genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol

I 2 mom. föreskrivs det i enlighet med den gällande lagen att verkets beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Verket fattar beslut om till exempel användningen av resolutionsverktvg och av fondens tillgångar samt om tidpunkten då insättningsgarantifondens betalningsskyldighet uppkommer. Det är motiverat att koncentrera behandlingen av besvär till Helsingfors förvaltningsdomstol bland annat för att domstolen behandlar besvär som gäller Finansinspektionens beslut och för att den har kännedom om finansmarknadens funktion. På besvärsförfarandet tillämpas förvaltningsprocesslagen. På sökande av ändring i beslut som fattats av EU:s resolutionsnämnd tillämpas EU:s resolutionsförordning. Verket ska ha rätt att hos högsta förvaltningsdomstolen söka ändring i Helsingfors förvaltningsdomstols beslut genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt verkets beslut.

I 3 mom. föreskrivs det i enlighet med den gällande bestämmelsen att verkets beslut ska iakttas trots överklagande, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat eller om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

7.3 Lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

8 kap. **Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument**

7 b §. Minimikravet för globala systemviktiga institut, större dotterföretag och andra stora institut. I 3 mom. föreslås de ändringar som det så kallade Daisy Chain-avdragssystemet förutsätter och genom vilka de ändringar av artikel 45d.4 i resolutionsdirektivet som gjorts i förordning (EU) 2022/2036 genomförs. Bestämmelsen är tillämplig på globala systemviktiga institut (G-SII) som är moderbolag och sådana G-SII-enheter som hör till ett sådant institut och som utgör resolutionsenheter eller enheter från tredjeland som skulle utgöra resolutionsenheter, om de var

etablerade inom EES. Enligt bestämmelsen ska resolutionsmyndigheterna beräkna ett ytterligare krav enligt 7 b § 2 mom. i enlighet med en resolutionsstrategi med flera ingångspunkter-strategin för varje resolutionsenhet och enhet i tredjeland samt i enlighet med en resolutionsstrategi med en enda ingångspunkt för ett moderföretag som är etablerat i en EES-stat, när resolutionsmyndigheterna överväger avdrag från dessa enheters och moderföretagets kvalificerade skuldposter eller utjämning av skillnaderna mellan minimikraven enligt 10 §.

10 §. Samarbete med andra EES-staters resolutionsmyndigheter. I 3 och 4 mom. föreslås de ändringar som det så kallade Daisy Chain-avdragssystemet förutsätter och genom vilka de ändringar av artikel 45h.2 i resolutionsdirektivet som gjorts i förordning (EU) 2022/2036 genomförs. Det föreslås att bestämmelserna kompletteras så att utöver på det G-SII-institut som är moderföretag och de G-SII-enheter som hör till institutet och som utgör resolutionsenheter ska bestämmelsen dessutom tillämpas på sådana enheter i tredjeland som hör till institutet och som skulle vara resolutionsenheter om de var etablerade inom EES.

Resolutionsmyndigheterna kan, om de villkor som nämns i bestämmelsen uppfylls, besluta om åtgärder för att minimera skillnaden mellan det krav som beräknats i enlighet med en resolutionsstrategi med en enda utgångspunkt för G-SII-moderföretaget och de sammanräknade krav som beräknats i enlighet med en resolutionsstrategi med flera utgångspunkter för G-SII-enheter och enheter i tredjeland. Vid jämförelsen beaktas i fråga om G-SII-moderföretag summan av det minimikrav som beräknats i enlighet med artikel 12a b i EU:s tillsynsförordning och det ytterligare kravet enligt 7 b § 3 mom. Vid jämförelsen när det gäller G-SII-enheter och enheter i tredjeland sammanräknas summan av de minimikrav som beräknats i enlighet med artikel 12a a i EU:s tillsynsförordning för alla dessa enheter samt summan av de ytterligare krav som beräknats i enlighet med 7 b § 3 mom. Summan av kraven för resolutionsenheter och enheter i tredjeland får dock efter eventuella justeringar inte vara lägre än det sammanlagda teoretiska minimikravet och ytterligare kravet enligt en resolutionsstrategi med en enda ingångspunkt för ett moderföretag som är etablerat i en EES-stat. Skillnaderna mellan kraven kan minskas för att jämna ut skillnaderna mellan medlemsstaterna eller tredjeländer i det totala riskexponeringsbeloppet.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I det nya 4 mom. i 2 kap. 1 § i lagförslag 2 föreslås ett bemyndigande som till sitt innehåll i huvudsak motsvarar den gällande lagen. Enligt bestämmelsen får närmare bestämmelser om förordnande av ställföreträdare för överdirektören utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 Ikraftträdande

Eftersom förslaget på det sätt som beskrivs i 11 kap. har samband med statsbudgeten för 2024 och fastställandet av verkets förvaltningsavgifter för 2024 föreslås det att lagarna sätts i kraft i brådskande ordning. Lagarna föreslås i regel träda i kraft den 1 januari 2024.

Det föreslås att upphävandet av 5 kap. 20 § om automatiserat beslutsfattande och bestämmelserna i 7 kap. 6 § om ändringssökande i lagförslag 2 dock träder i kraft från och med den 1 november 2024, vilket motsvarar övergångsperioden i fråga om automatiserat beslutsfattande i ändringsbestämmelserna i förvaltningslagen (487/2023). En övergångstid behövs för att verket ska kunna göra de systemändringar som omprövningsförfarandet förutsätter. Under övergångsperioden kan verket fortfarande tillämpa det befintliga automatiska beslutsförfarandet enligt 5 kap. 20 § innan det övergår till förfarandet enligt förvaltningslagen.

Det föreslås att vad som i 3 kap. 4 § 1 mom. i lagförslag 2 föreskrivs om den sakkunskap som krävs av styrelsen för stabilitetsfonden och om kravet på gott anseende inte ska tillämpas på fondens nuvarande styrelse.

10 Verkställighet och uppföljning

Verkets omkostnader och därmed förvaltningsavgifternas belopp och utveckling följs upp i verkets resultatstyrningsprocesser och statens budgetprocesser.

Den förordning som gäller avdragssystemet Daisy Chain innehåller en översynsskyldighet för kommissionen. I den ändring av artikel 129 i resolutionsdirektivet som föreskrivs i förordningen konstateras det att kommissionen senast den 31 december 2022 ska se över effekterna av indirekt teckning av instrument som är kvalificerade för att uppfylla minimikraven för olika typer av bankgruppsstrukturer samt vissa andra detaljer som gäller minimikraven. Kommissionen har genomfört översynen och föreslagit ändringar i regleringen i sitt förslag av den 18 april 2023 (COM (2023) 229 final).¹⁰

11 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2024 och avses bli behandlad i samband med den.

Omkostnaderna för Verket för finansiell stabilitet budgeteras under moment 28.92.03 och de förvaltningsavgifter som tas ut inom sektorn under moment 11.19.11. Propositionen ändrar inte beloppet av ämbetsverkets utgifter eller inkomster i budgeten eller anslagets användningsändamål.

Genom propositionen höjs den övre gränsen för förvaltningsavgifter som kan tas ut av de avgiftsskyldiga med stöd av lagen om förvaltningsavgift. I rambeslutet har verkets omkostnader för 2024 fastställts till 6,91 miljoner euro. I budgeten för 2024 har det föreslagits en höjning av verkets omkostnader till sammanlagt ca 8,05 miljoner euro. Dessa belopp överstiger det maximala beloppet för förvaltningsavgifter som den gällande lagen om förvaltningsavgifter möjliggör (ca 6,5 miljoner euro). Propositionen är nödvändig för att ämbetsverkets kostnader för 2024 och kommande år fortfarande i sin helhet ska kunna täckas med förvaltningsavgifter på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 8 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Täckande av kostnaderna för förvaltningen av Verket för finansiell stabilitet

Kostnaderna för verkets verksamhet täcks med förvaltningsavgifter som tas ut av de avgiftsskyldiga. I konstitutionell mening bör avgiften anses utgöra skatt. Därför måste den bedömas i ljuset av 81 § i grundlagen (se t.ex. GrUU 41/2004 rd, GrUU 67/2002 rd och GrUU 28/2008 rd). Enligt 81 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om statsskatt genom lag, och lagen ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd.

¹⁰Kommissionens förslag gällande Daisy Chain COM (2023) 229 final https://ec.europa.eu/finance/docs/law/230418-proposal-daisy-chain_en.pdf

Bestämmelser om avgiftsskyldighet finns i 1 § i lagen om förvaltningsavgift. De grundläggande principerna för förvaltningsavgiften anges närmare i 2 §. Förvaltningsavgiftens storlek bestäms utifrån de detaljerade bestämmelserna i 4 och 5 §. Omprövning av ett beslut som verket meddelat får begäras med stöd av 8 §. Med stöd av samma paragraf är det också möjligt att överklaga verkets beslut med anledning av en begäran om omprövning.

Avgiftsbeloppet baserar sig inte direkt på de kostnader som en enskild avgiftsskyldig medför för Verket för finansiell stabilitet. En motsvarande princip har tagits in i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008). Myndighetstillsynen har i grundlagsutskottets utlåtandep Praxis ansetts vara nödvändig när det gäller kreditinstitutsverksamheten, eftersom denna verksamhet inbegriper mottagande av medel i stor skala från allmänheten. För myndighetstillsynen talar framför allt faktorer som hänför sig till garanterandet av stabiliteten på den finansiella marknaden och tryggheten av kundskyddet (se GrUU 24/2002 rd, s. 2, GrUU 16/2003 rd, s. 2, och GrUU 43/2004 rd, s. 2). Både lagen om förvaltningsavgift och lagen om myndigheten för finansiell stabilitet har stiftats med grundlagsutskottets medverkan (se GrUU 35/2014 rd).

Rätt att söka ändring

I 7 kap. 6 § i lagförslag 2 ingår bestämmelser som är av betydelse med tanke på rättsskyddet enligt 21 § i grundlagen. Till paragrafen fogas en möjlighet att begära omprövning av beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar som verket har meddelat genom automatisk databehandling. För verket har redan tidigare föreskrivits en uttrycklig rätt att meddela automatiserade beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar, men eftersom det finns en allmän bestämmelse om detta i förvaltningslagen stryks den särskilda bestämmelsen om saken i 5 kap. 20 § i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

Kravet på att föreskriva om en möjlighet att begära omprövning av ett beslut som fattats med hjälp av automatisk databehandling grundar sig på artikel 22.2 b i EU:s allmänna dataskyddsförordning ((EU) 2016/679). Enligt bestämmelsen ska det i unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt där den automatiska behandlingen godkänns fastställas också lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen. Enligt skäl 71 i ingressen till förordningen ska den behandling som avses i artikel 22 alltid omgärdas av lämpliga skyddsåtgärder, som åtminstone ska inkludera rätten att överklaga beslutet. Enligt bestämmelsen ska skyddsåtgärden dessutom vara avgiftsfri och den registrerade ska kunna rikta den till den personuppgiftsansvarige som har fattat det automatiserade beslutet.

Grundlagsutskottet har betonat att bestämmelserna i EU:s allmänna dataskyddsförordning, som utarbetats med tanke på skyddet för personuppgifter, inte utgör en tillräcklig grund för automatiserat beslutsfattande bland annat med avseende på rättsskyddet inom förvaltningen (GrUU 7/2019 rd, GrUU 81/2022 rd). Utskottet har bland annat med hänsyn till 21 § i grundlagen fäst uppmärksamhet vid att man vid automatiserat beslutsfattande inte ens i masshantering får äventyra kraven på god förvaltning eller parternas rättssäkerhet (GrUU 7/2019 rd, s. 8–9; se även GrUU 49/2017 rd, s. 5, GrUU 35/2005 rd, s. 2). I 53 f § i förvaltningslagen föreskrivs som en särskild skyddsåtgärd om en rättsskyddsförutsättning. Enligt paragrafen är en förutsättning för att ett ärende ska kunna avgöras automatiserat att det någon annanstans i lag föreskrivs om rätt för en fysisk person som är föremål för ett automatiserat beslut att avgiftsfritt begära omprövning eller utnyttja ett jämförbart rättsmedel. Genom den förutsättning som gäller begäran om omprövning tillgodoses den rätt att kräva mänskligt ingripande vid behandlingen av uppgifter som avses i EU:s dataskyddslagstiftning. I förvaltningslagen föreskrivs det inte om själva ändringssökandet, utan om en ytterligare förutsättning som ska uppfyllas för att automatiserade beslut ska kunna fattas. I lagen om myndigheten för finansiell stabilitet har det inte tidigare

ingått någon möjlighet att begära omprövning av verkets beslut. För att verket även i fortsättningen ska kunna fatta automatiserade beslut med stöd av förvaltningslagen är det således i enlighet med 49 b § i förvaltningslagen behövt att uttryckligen föreskriva om möjligheten att begära omprövning. I 7 kap. 6 § i förslaget har möjligheten att begära omprövning inte begränsats till endast fysiska personer, utan den gäller alla som av verket har fått ett automatiserat beslut om utbetalning av insättningsgarantiersättningar som meddelats med stöd av 5 kap. 10 § eller 11 § 1 mom. Propositionen förbättrar således rättsskyddet för mottagarna av insättningsgarantiersättningar och uppfyller rättsskyddsförutsättningarna i samband med automatiserat beslutsfattande och de krav på rättsskydd som anges i 21 § i grundlagen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom resolutionsdirektivet innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014) 3 §,
ändras 1 § 1 mom. 7 punkten, 4 och 5 § samt 7 § 2 och 3 mom.,
av dem 1 § 1 mom. 7 punkten sådan den lyder i lag 194/2023, 4 § sådan den lyder delvis
ändrad i lag 249/2021 och 5 § sådan den lyder i lagarna 1175/2016 och 194/2023, samt
fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 360/2017 och 194/2023, en ny 8 punkt och
till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1175/2016, ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6
mom. blir 7 mom., som följer:

1 §

Avgiftsskyldighet

Skyldiga att betala förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, och till stabilitetsfonden som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) är

-
- 7) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,
 - 8) centralinstitutet för en sammanslutning av inlåningsbanker.
-

2 §

Förvaltningsavgift

För medlemskreditinstitut som hör till en sammanslutning av inlåningsbanker och för centralinstitutet beräknas en gemensam förvaltningsavgift som om sammanslutningen var ett enda kreditinstitut. Förvaltningsavgiften består av de sammanräknade grundavgifterna för centralinstitutet för sammanslutningen och medlemskreditinstitutet samt av den proportionella förvaltningsavgift som avses i 4 § 2 punkten. Förvaltningsavgiften för sammanslutningen betalas av centralinstitutet för sammanslutningen. Den grundavgift som betalas av centralinstitutet fördelas på basis av antalet avgiftsskyldiga och den proportionella förvaltningsavgiften fördelas mellan medlemskreditinstitutet att betalas i förhållande till deras balansräkningar. Med tillstånd av verket kan förvaltningsavgiften också fördelas på något annat sätt.

4 §

Proportionell förvaltningsavgift

Den proportionella förvaltningsavgiften är

- 1) 0,0015 procent av balansomslutningen i fråga om inlåningsbanker och kreditföretag enligt kreditinstitutslagen,
- 2) 0,0015 procent av medlemskreditinstitutens sammanräknade balansomslutningar i fråga om sammanslutningar enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010),
- 3) 0,0004 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori A,
- 4) 0,0011 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori B,
- 5) 0,0011 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen i fråga om filialer till tredjeländers kreditinstitut,
- 6) 0,056 procent av omsättningen i fråga om värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag.

5 §

Grundavgift

Grundavgiften är

- 1) 1 850 euro i fråga om affärsbanker enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktieföretagsform (1501/2001), sparbanker och sparbanksaktieföretag enligt sparbankslagen (1502/2001), andelsbanker, andelsbanksaktieföretag och kreditinstitut i andelsföretagsform enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelsföretagsform (423/2013) samt i fråga om andra kreditinstitut,
- 2) 1 850 euro i fråga om centralinstitutet för en sammanslutning av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker,
- 3) 1 850 euro i fråga om holdingföretag för kreditinstitut,
- 4) 1 850 euro i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori A eller B,
- 5) 1 850 euro i fråga om filialer till tredjeländers kreditinstitut,
- 6) 1 850 euro i fråga om värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag,
- 7) 46 000 euro i fråga om värdepapperscentraler,
- 8) 18 500 euro i fråga om sådana clearingmedlemmar som avses i artikel 2.12 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,
- 9) 185 000 euro i fråga om centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Om ett kreditinstituts holdingföretag samtidigt är dotterföretag i en annan koncern, ska hos moderföretaget inte tas ut avgift på samma grund.

7 §

Debitering av förvaltningsavgiften

För den som blir avgiftsskyldig under ett kalenderår bestäms den första förvaltningsavgiften genom att en tolfedel av avgiften för hela kalenderåret multipliceras med det antal kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan avgiftsskyldighetens uppkomst och det första kalenderårets utgång. Den första förvaltningsavgiften enligt detta moment förfaller till betalning den sista dagen i den kalendermånad som följer efter avgiftsskyldighetens uppkomst, dock inte före den 30 juni under kalenderåret. Om det i fråga om en ny avgiftsskyldig inte finns tillgång

till uppgifter om den balansräkning, kalkylmässiga balansräkning, sammanräknade balansräkning eller omsättning som ligger till grund för den proportionella förvaltningsavgiften enligt 4 § kan den första förvaltningsavgiften påföras samtidigt och på samma grunder som förvaltningsavgiften för det följande året.

Om avgiftsskyldigheten upphör under ett kalenderår, är den avgiftsskyldige skyldig att betala så många tolfte delar av den proportionella förvaltningsavgiften för hela året som det infaller kalendermånader helt eller delvis mellan ingången av kalenderåret och tidpunkten då avgiftsskyldigheten upphör. Till sökanden återbetalas så många tolfte delar av den proportionella förvaltningsavgift som redan tagits ut som det infaller fulla kalendermånader mellan tidpunkten då avgiftsskyldigheten upphör och kalenderårets utgång. Grundavgiften återbetalas inte om avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 5 kap. 20 §, sådan den lyder i lag 407/2019,

ändras 2 kap. 1 §, 3 kap. 4 § 1 mom., 5 kap. 7 § 3 mom. 1 punkten och 14 § 5 mom., 6 kap. 1 § 3 mom. och 7 kap. 6 §, av dem 6 kap. 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 236/2021 och 7 kap. 6 § sådan den lyder i lag 28/2020, samt

fogas till 3 kap. 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 224/2019, ett nytt 6 mom. som följer:

2 kap.

Förvaltning

1 §

Ledning

Verket leds av en överdirektör som utses och avsätts av statsrådet. Överdirektören ansvarar för att verkets mål nås samt för utvecklingen av verkets verksamhet och för dess resultat.

Behörighetsvillkor överdirektörstjänsten är utöver de villkor som anges i 8 § i statsjämningsmannalagen (750/1994) sådan kännedom om finansmarknaden som uppgiften förutsätter.

Finansministeriet förordnar på framställning av överdirektören dennes ställföreträdare.

Närmare bestämmelser om förordnandet av ställföreträdare för överdirektören får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Fondens tillgångar och placeringen av dem samt kostnader och upplåning

4 §

Placeringsbeslut om fondtillgångar

Verkets fond som avses i 4 och 5 kap. har en styrelse som beslutar om fondens riskhantering, placeringsplaner och placeringsprinciper samt styr placeringen av tillgångarna. Finansministeriet utser styrelsen för tre år i sänder. Styrelsen har en ordförande, en vice ordförande samt minst tre och högst fem andra medlemmar. För varje medlem utses en personlig ersättare. Styrelsemedlemmarna ska vara personer med gott anseende. I styrelsen ska finnas god sakkunskap om placeringsverksamhet och riskhantering.

6 §

Särskilda bestämmelser om placering av insättningsgarantifondens tillgångar

Med avvikelse från 2 mom. kan insättningsgarantifonden inneha ett betalningsrörelsekonto i en inlåningsbank för skötseln av betalningsrörelsen i samband med fondens placeringsverksamhet. På skötseln av betalningsrörelsen i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet tillämpas inte det som i en förordning som utfärdats med stöd av 13 § i lagen om statsbudgeten (423/1988) föreskrivs om skötseln av betalningsrörelsen via statens betalningsrörelsebank, om redogörare, om daglig tömning av inkomstkonton och daglig täckning av utgiftskonton, om användaren av betalningsrörelsekottot och om skötseln av fondernas betalningsrörelse via bokföringsenhetens betalningsrörelsekonto eller kassa, och inte heller sådana föreskrifter och anvisningar om skötseln av betalningsrörelse som meddelats av Statskontoret med stöd av 24 c § i lagen om statsbudgeten.

5 kap.

Insättningsgaranti

7 §

Användning av insättningsgarantifondens tillgångar

Verket kan fatta ett beslut enligt 2 mom. om verket har grundad anledning att anta att den omständigheten att ett beslut inte fattas kan leda till betalning av ersättningar till insättarna och om båda följande förutsättningar är uppfyllda:

1) summan av verkets regressfordran till följd av betalning av ersättningar och verkets sammanlagda administrativa kostnader för betalning av ersättningar uppgår till ett större belopp än insättningsgarantifondens regressfordran på inlåningsbanken till följd av tillämpningen av 2 mom., och

Insättningsgarantifondens resolutionsfinansiering

Om insättningsgarantifondens andel av resolutionsfinansieringen är större än nettoförlusterna, som vid inlåningsbankens konkurs skulle ha täckts med insättningsgarantifondens medel, ska verket begära att resolutionsnämnden överför en andel som motsvarar skillnaden till insättningsgarantifonden.

6 kap.

Fondens bokslut och revision

1 §

Fondens bokslut och revision

För revisionen av fondens förvaltning, ekonomi och räkenskaper tillsätter finansministeriet för tre år i sänder två revisorer som ska vara antingen CGR- eller OFGR-revisorer eller en revisionsammanslutning vars huvudansvariga revisor är antingen CGR- eller OFGR-revisor.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras av beslut om utbetalning av ersättning som verket meddelat med stöd av 5 kap. 10 § och 11 § 1 mom. genom automatiserat beslutsfattande. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Beslut med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som verket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. I övrigt tillämpas på sökande av ändring i förvaltningsdomstol vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Verkets beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat eller om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . Upphävet av 5 kap. 20 § samt bestämmelserna i 7 kap. 6 § träder dock i kraft först den 1 november 2024.

På den styrelse som stabilitetsfonden har vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 3 kap. 4 § 1 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

3.

Lag

om ändring av 8 kap. 7 b och 10 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 8 kap. 7 b § 3 mom. och 10 § 3 och 4 mom., sådana de lyder i lag 234/2021, som följer:

8 kap.

Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument

7 b §

Minimikravet för globala systemviktiga institut, större dotterföretag och andra stora institut

Vid tillämpningen av 10 §, i de fall där fler än en globalt systemviktig enhet som tillhör samma globalt systemviktiga institut utgör resolutionsenheter eller enheter i tredjeland som skulle vara resolutionsenheter om de var etablerade inom EES, ska resolutionsmyndigheterna beräkna det ytterligare kravet för varje resolutionsenhet och enhet i tredjeland samt för ett moderföretag med säte i en EES-stat.

10 §

Samarbete med andra EES-staters resolutionsmyndigheter

Om fler än en globalt systemviktig enhet som tillhör samma globalt systemviktiga institut utgör resolutionsenheter eller enheter i tredjeland som skulle vara resolutionsenheter om de var etablerade inom EES, ska resolutionsmyndigheterna vid behov besluta om avdrag från kvalificerade skuldposter i enlighet med artikel 72e i EU:s tillsynsförordning. Resolutionsmyndigheterna får samtidigt besluta om åtgärder för att minimera skillnaden mellan summan av de minimikrav som beräknats enligt artikel 12a första stycket a i EU:s tillsynsförordning för varje resolutionsenhet och enhet i tredjeland och de ytterligare krav som beräknats enligt 7 b § 3 mom. i detta kapitel samt summan av det minimikrav som beräknats enligt artikel 12a första stycket b i den förordningen för ett moderföretag som är etablerat i en EES-stat och det ytterligare kravet enligt 7 b § 3 mom. Det sammanräknade kravet för resolutionsenheter och enheter i tredjeland får dock inte vara lägre än det sammanräknade kravet för ett moderföretag som är etablerat i en EES-stat. Resolutionsmyndigheterna får fatta beslut om det är förenligt med resolutionsstrategin för det globalt systemviktiga institutet.

Resolutionsmyndigheterna får besluta om minskning av skillnaden mellan kraven på det sätt som föreskrivs i 3 mom. genom att ändra nivån på minimikravet för att utjämna skillnader mellan medlemsstaterna eller tredjeländer i det totala riskexponeringsbeloppet. Beslutet får inte fattas för att undanröja sådana skillnader som beror på exponeringar mellan resolutionsgrupper.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 9 Oktober 2023

Statsminister

Petteri Orpo

Näringsminister Wille Rydman

1.

Lag

om ändring av lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014) 3 §,
ändras 1 § 1 mom. 7 punkten, 4 och 5 § samt 7 § 2 och 3 mom.,
av dem 1 § 1 mom. 7 punkten sådan den lyder i lag 194/2023, 4 § sådan den lyder delvis
ändrad i lag 249/2021 och 5 § sådan den lyder i lagarna 1175/2016 och 194/2023, samt
fogas till 1 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 360/2017 och 194/2023, en ny 8 punkt och
till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1175/2016, ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6
mom. blir 7 mom., som följer:

Gällande lydelse

1 §

Avgiftsskyldighet

Skyldiga att betala förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, och till stabilitetsfonden som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) är

7) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

2 §

Förvaltningsavgift

Föreslagen lydelse

1 §

Avgiftsskyldighet

Skyldiga att betala förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet, nedan *verket*, och till stabilitetsfonden som avses i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) är

7) centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet,
8) *centralinstitutet för en sammanslutning av inlåningsbanker.*

2 §

Förvaltningsavgift

För medlemskreditinstitut som hör till en sammanslutning av inlåningsbanker och för centralinstitutet beräknas en gemensam förvaltningsavgift som om sammanslutningen var ett enda kreditinstitut. Förvaltningsavgiften består av de sammanräknade grundavgifterna för centralinstitutet för sammanslutningen och medlemskreditinstituten samt av

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

den proportionella förvaltningsavgift som avses i 4 § 2 punkten. Förvaltningsavgiften för sammanslutningen betalas av centralinstitutet för sammanslutningen. Den grundavgift som betalas av centralinstitutet fördelas på basis av antalet avgiftsskyldiga och den proportionella förvaltningsavgiften fördelas mellan medlemskreditinstitutet att betalas i förhållande till deras balansräkningar. Med tillstånd av verket kan förvaltningsavgiften också fördelas på något annat sätt.

3 §

(upphävs 3 §)

Hur företagsregleringar påverkar den proportionella avgiften

Om ett annat företag under den senast avslutade räkenskapsperioden har fusionerats med ett avgiftsskyldigt företag, ska det överlåtande företagets balansomslutning eller omsättning beaktas när det avgiftsskyldiga företagets proportionella avgift bestäms för de kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan registreringen av fusionen och kalenderårets utgång.

Om ett avgiftsskyldigt företag efter den senast avslutade räkenskapsperioden har övertagit ett annat företags eller en filials affärsverksamhet, ska det överlåtande företagets eller den överlåtande filialens balansomslutning eller omsättning beaktas när det övertagande avgiftsskyldiga företagets proportionella avgift bestäms för de kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan övertagandet av affärsverksamheten och kalenderårets utgång. Om det avgiftsskyldiga företaget har övertagit endast en del av ett annat företags eller en filials affärsverksamhet, ska det överlåtande företagets eller den överlåtande filialens balansomslutning eller omsättning beaktas när det avgiftsskyldiga företagets proportionella avgift bestäms, men endast i det förhållande som den överlåtna andelen av affärsverksamheten utgör av det överlåtande företagets eller den överlåtande filialens hela affärsverksamhet. Den överlåtna affärsverksamheten eller en del av den ska inte beaktas

Gällande lydelse

då den proportionella avgiften för tiden mellan överlåtelsen av affärsverksamhet och kalenderårets utgång bestäms i fråga om det företag eller den filial som överlätit sin affärsverksamhet eller en del av den.

Om ett företag efter den senast avslutade räkenskapsperioden har delats i två eller flera företag så att minst ett av de övertagande företagen är avgiftsskyldigt, ska den proportionella andel av det ursprungliga företagets balansomslutning eller omsättning som motsvarar förhållandet mellan de nettotillgångar som erhållits från det ursprungliga företaget och det ursprungliga företagets nettotillgångar före delningen, beaktas när de övertagande avgiftsskyldiga företagens proportionella avgift bestäms för de månader som helt eller delvis infaller mellan registreringen av delningen och kalenderårets utgång. Om det ursprungliga företaget är avgiftsskyldigt och inte upplöses i samband med delningen, ska den proportionella andel av det ursprungliga företagets balansomslutning eller omsättning som motsvarar förhållandet mellan de i samband med delningen överlåtna nettotillgångarna och företagets nettotillgångar före delningen, inte beaktas när det ursprungliga företagets proportionella avgift bestäms för de kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan registreringen av delningen och kalenderårets utgång.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om företag ska också tillämpas på övriga juridiska personer.

4 §

Proportionell förvaltningsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell förvaltningsavgift och avgiftens belopp i procent av avgiftsgrunden samt vilka som är avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgiftsgrund	Avgiftsbelopp i procent av avgiftsgrunden

Föreslagen lydelse

4 §

Proportionell förvaltningsavgift

Den proportionella förvaltningsavgiften är
1) 0,0015 procent av balansomslutningen i fråga om inlåningsbanker och kreditföretag enligt kreditinstitutslagen,

2) 0,0015 procent av medlemskreditinstitutens sammanräknade balansomslutningar i fråga om sammanslutningar enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010),

Gällande lydelse

inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0008
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0008
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori A	omslutning av den kalkylmässiga balansräkningen	0,0002
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori B	omslutning av den kalkylmässiga balansräkningen	0,0006
filial till ett tredjeländers kreditinstitut	omslutning av den kalkylmässiga balansräkningen	0,0006
värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	omsättning	0,03
tredjeländers värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	omsättning	0,03

Proportionell förvaltningsavgift tas ut till utgången av det kalenderår då det avgiftsskyldiga företagens verksamhetstillstånd har återkallats eller dess rätt att bedriva verksamhet annars har upphört.

Föreslagen lydelse

3) 0,0004 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori A,

4) 0,0011 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori B,

5) 0,0011 procent av den kalkylmässiga balansomslutningen i fråga om filialer till tredjeländers kreditinstitut,

6) 0,056 procent av omsättningen i fråga om värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag.

Gällande lydelse

5 §

Grundavgift

Grundavgiftens belopp i euro samt vilka som är avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgift i euro
affärsbank enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	1 000
sparbank enligt 1 § i sparbankslagen	1 000
andelsbank eller kreditinstitut i andelslagsform enligt 1 § i lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform	1 000
annat kreditinstitut	1 000
centralinstitut för en sammanslutning av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	1 000
holdingföretag för ett kreditinstitut	1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori A	1 000
filial till ett utländskt EES-kreditinstitut, kategori B	1 000
filial till ett tredjelands kreditinstitut	1 000
värdepappersföretag som avses i lagen om resolution	1 000

Föreslagen lydelse

5 §

Grundavgift

Grundavgiften är

- 1) 1 850 euro i fråga om affärsbanker enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanker och sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001), andelsbanker, andelsbanksaktiebolag och kreditinstitut i andelslagsform enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013) samt i fråga om andra kreditinstitut,
- 2) 1 850 euro i fråga om centralinstitutet för en sammanslutning av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker,
- 3) 1 850 euro i fråga om holdingföretag för kreditinstitut,
- 4) 1 850 euro i fråga om filialer till utländska EES-kreditinstitut i kategori A eller B,
- 5) 1 850 euro i fråga om filialer till tredjeländers kreditinstitut,
- 6) 1 850 euro i fråga om värdepappersföretag och tredjeländers värdepappersföretag enligt lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag,
- 7) 46 000 euro i fråga om värdepapperscentraler,
- 8) 18 500 euro i fråga om sådana clearingmedlemmar som avses i artikel 2.12 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,
- 9) 185 000 euro i fråga om centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Gällande lydelse

av kreditinstitut och värdepappersföretag	
tredjeländers värdepappersföretag som avses i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag	1 000
värdepapperscentral	25 000
clearingmedlem som avses i artikel 2.12 i förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter och i vars centrala motparts resolutionskollegium verket är medlem,	10 000
central motpart enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	100 000

Om ett kreditinstituts holdingföretag samtidigt är dotterföretag i en annan koncern, ska hos moderföretaget inte tas ut avgift på samma grund.

7 §

Debitering av förvaltningsavgiften

För den som blir avgiftsskyldig under ett kalenderår bestäms den första förvaltningsavgiften genom att en tolfedel av avgiften för hela kalenderåret multipliceras med det antal kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan avgiftsskyldighetens uppkomst och det första kalenderårets utgång. Den första förvaltningsavgiften enligt detta moment förfaller till betalning den sista dagen i den kalendermånad som följer efter avgiftsskyldighetens uppkomst, dock inte före den 30 juni under kalenderåret.

Föreslagen lydelse

Om ett kreditinstituts holdingföretag samtidigt är dotterföretag i en annan koncern, ska hos moderföretaget inte tas ut avgift på samma grund.

7 §

Debitering av förvaltningsavgiften

För den som blir avgiftsskyldig under ett kalenderår bestäms den första förvaltningsavgiften genom att en tolfedel av avgiften för hela kalenderåret multipliceras med det antal kalendermånader som helt eller delvis infaller mellan avgiftsskyldighetens uppkomst och det första kalenderårets utgång. Den första förvaltningsavgiften enligt detta moment förfaller till betalning den sista dagen i den kalendermånad som följer efter avgiftsskyldighetens uppkomst, dock inte före den 30 juni under kalenderåret. *Om det i fråga om en ny avgiftsskyldig inte finns tillgång till uppgifter om den balansräkning, kalkylmässiga balansräkning, sammanräknade balansräkning eller omsättning som ligger till grund för den proportionella förvaltningsavgiften enligt 4 § kan*

Gällande lydelse

Om avgiftsskyldigheten upphör under ett kalenderår ska till den avgiftsskyldige på ansökan återbetalas så många tolfedelar av förvaltningsavgiften som det infaller fulla kalendermånader mellan tidpunkten då avgiftsskyldigheten upphör och kalenderårets utgång.

Föreslagen lydelse

den första förvaltningsavgiften påföras samtidigt och på samma grunder som förvaltningsavgiften för det följande året.

Om avgiftsskyldigheten upphör under ett kalenderår, är den avgiftsskyldige skyldig att betala så många tolfedelar av den proportionella förvaltningsavgiften för hela året som det infaller kalendermånader helt eller delvis mellan ingången av kalenderåret och tidpunkten då avgiftsskyldigheten upphör. Till sökanden återbetalas så många tolfedelar av den proportionella förvaltningsavgift som redan tagits ut som det infaller fulla kalendermånader mellan tidpunkten då avgiftsskyldigheten upphör och kalenderårets utgång. Grundavgiften återbetalas inte om avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om myndigheten för finansiell stabilitet

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014) 5 kap. 20 §, sådan den lyder i lag 407/2019,

ändras 2 kap. 1 §, 3 kap. 4 § 1 mom., 5 kap. 7 § 3 mom. 1 punkten och 14 § 5 mom., 6 kap. 1 § 3 mom. och 7 kap. 6 §, av dem 6 kap. 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 236/2021 och 7 kap. 6 § sådan den lyder i lag 28/2020, samt

fogas till 3 kap. 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 224/2019, ett nytt 6 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 kap.
Förvaltning
1 §
Ledning

Föreslagen lydelse

2 kap.
Förvaltning
1 §
Ledning

Gällande lydelse

Verket leds av en överdirektör som utses och avsätts av statsrådet. Överdirektören ansvarar för att verkets mål nås samt för utvecklingen av verkets verksamhet och för dess resultat.

Överdirektören har en mandatperiod på fem år och kan väljas för högst två på varandra följande mandatperioder.

Behörighetsvillkor för överdirektörstjänsten är en för tjänsten lämplig högre högskoleexamen, sådan *mångsidig erfarenhet* och kännedom om finansmarknaden som uppgiften förutsätter *samt i praktiken visad ledarförmåga och ledarerfarenhet.*

Vid förhinder för överdirektören ska en tjänsteman vid verket som finansministeriet utser vara ställföreträdare för överdirektören.

Genom förordning av statsrådet får utfärdas närmare bestämmelser om tillsättandet av en ställföreträdare för överdirektören.

Föreslagen lydelse

Verket leds av en överdirektör som utses och avsätts av statsrådet. Överdirektören ansvarar för att verkets mål nås samt för utvecklingen av verkets verksamhet och för dess resultat.

Behörighetsvillkor för överdirektörstjänsten är *utöver de villkor som anges i 8 § i statstjänstemannalagen (750/1994)* sådan kännedom om finansmarknaden som uppgiften förutsätter.

Finansministeriet förordnar på framställning av överdirektören dennes ställföreträdare.

Närmare bestämmelser om förordnandet av ställföreträdare för överdirektören får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Fondens tillgångar och placeringen av dem samt kostnader och upplåning

4 §

Placeringsbeslut om fondtillgångar

Verkets fond som avses i 4 och 5 kap. har en styrelse som beslutar om fondens riskhantering, placeringsplaner och placeringsprinciper samt styr placeringen av tillgångarna. Finansministeriet utser styrelsen för tre år i sänder. Styrelsen har en ordförande, en vice ordförande samt minst tre och högst fem andra medlemmar. För varje medlem utses en personlig ersättare.

3 kap.

Fondens tillgångar och placeringen av dem samt kostnader och upplåning

4 §

Placeringsbeslut om fondtillgångar

Verkets fond som avses i 4 och 5 kap. har en styrelse som beslutar om fondens riskhantering, placeringsplaner och placeringsprinciper samt styr placeringen av tillgångarna. Finansministeriet utser styrelsen för tre år i sänder. Styrelsen har en ordförande, en vice ordförande samt minst tre och högst fem andra medlemmar. För varje medlem utses en personlig ersättare. *Styrelsemedlemmarna ska vara personer med gott anseende. I styrelsen ska finnas god sakkunskap om placeringsverksamhet och riskhantering.*

6 §

6 §

Gällande lydelse

Särskilda bestämmelser om placering av insättningsgarantifondens tillgångar

Föreslagen lydelse

Särskilda bestämmelser om placering av insättningsgarantifondens tillgångar

Med avvikelse från 2 mom. kan insättningsgarantifonden inneha ett betalningsrörelsekonto i en inlåningsbank för skötseln av betalningsrörelsen i samband med fondens placeringsverksamhet. På skötseln av betalningsrörelsen i samband med insättningsgarantifondens placeringsverksamhet tillämpas inte det som i en förordning som utfärdats med stöd av 13 § i lagen om statsbudgeten (423/1988) föreskrivs om skötseln av betalningsrörelsen via statens betalningsrörelsebank, om redogörare, om daglig tömning av inkomstkonton och daglig täckning av utgiftskonton, om användaren av betalningsrörelsekontot och om skötseln av fondernas betalningsrörelse via bokföringsenhetens betalningsrörelsekonto eller kassa, och inte heller sådana föreskrifter och anvisningar om skötseln av betalningsrörelse som meddelats av Statskontoret med stöd av 24 c § i lagen om statsbudgeten.

5 kap.

Insättningsgaranti

7 §

Användning av insättningsgarantifondens tillgångar

5 kap.

Insättningsgaranti

7 §

Användning av insättningsgarantifondens tillgångar

Verket kan fatta ett beslut enligt 2 mom. om verket har grundad anledning att anta att den omständigheten att ett beslut inte fattas kan leda till betalning av ersättningar till insättarna och om båda följande förutsättningar är uppfyllda:

1) *antingen* uppgår summan av verkets regressfordran till följd av betalning av ersättningar och verkets sammanlagda administrativa kostnader för betalning av ersättningar till ett större belopp än insättningsgarantifondens regressfordran på inlåningsbanken till följd av

Verket kan fatta ett beslut enligt 2 mom. om verket har grundad anledning att anta att den omständigheten att ett beslut inte fattas kan leda till betalning av ersättningar till insättarna och om båda följande förutsättningar är uppfyllda:

1) summan av verkets regressfordran till följd av betalning av ersättningar och verkets sammanlagda administrativa kostnader för betalning av ersättningar uppgår till ett större be-

Gällande lydelse

tillämpningen av 2 mom. eller också kommer användningen av insättningsgarantifondens tillgångar för betalning av ersättningar till insättarna i stället för en överföring av inlåningsstocken sannolikt att äventyra förtroendet för Finlands finansiella system, och

14 §

Insättningsgarantifondens resolutionsfinansiering

Om de influtna insättningsgarantiavgifternas andel av nettoförlusterna är större än den andel som resolutionsfonden skulle ha täckt vid inlåningsbankens konkurs, ska verket överföra en andel som motsvarar skillnaden till insättningsgarantifonden.

20 §

Automatiserade beslut

Vid utbetalning av ersättningar enligt detta kapitel får verket fatta automatiserade beslut enligt artikel 22.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och underteckna besluten maskinellt.

6 kap.

Fondens bokslut och revision

1 §

Fondens bokslut och revision

Föreslagen lydelse

lopp än insättningsgarantifondens regressfordran på inlåningsbanken till följd av tillämpningen av 2 mom., och

14 §

Insättningsgarantifondens resolutionsfinansiering

Om insättningsgarantifondens andel av resolutionsfinansieringen är större än nettoförlusterna, som vid inlåningsbankens konkurs skulle ha täckts med insättningsgarantifondens medel, ska verket begära att resolutionsnämnden överför en andel som motsvarar skillnaden till insättningsgarantifonden.

(upphävs 5 kap. 20 §)

6 kap.

Fondens bokslut och revision

1 §

Fondens bokslut och revision

Gällande lydelse

Finansministeriet ska för tre år åt gången för revisionen av fondens förvaltning, ekonomi och räkenskaper tillsätta två revisorer som ska vara antingen revisorer som är godkända av Centralhandelskammaren eller revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin.

Föreslagen lydelse

För revisionen av fondens förvaltning, ekonomi och räkenskaper tillsätter finansministeriet för tre år i sänder två revisorer som ska vara antingen *CGR- eller OFGR-revisorer eller en revisionsammanslutning vars huvudsavariga revisor är antingen CGR- eller OFGR-revisor.*

7 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Överklagande

Verkets beslut med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Verkets beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte besvärmyndigheten bestämmer något annat eller om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras av beslut om utbetalning av ersättning som verket meddelat med stöd av 5 kap. 10 § och 11 § 1 mom. genom automatiserat beslutsfattande. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Beslut med anledning av en begäran om omprövning och andra beslut som verket fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. I övrigt tillämpas på sökande av ändring i förvaltningsdomstol vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Verkets beslut ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts bestämmer något annat eller om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . Upphävandet av 5 kap. 20 § samt bestämmelserna i 7 kap. 6 § träder dock i kraft först den 1 november 2024.

På den styrelse som stabilitetsfonden har vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 3 kap. 4 § 1 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

3.

Lag

om ändring av 8 kap. 7 b och 10 § i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014) 8 kap. 7 b § 3 mom. och 10 § 3 och 4 mom., sådana de lyder i lag 234/2021, som följer:

Gällande lydelse

8 kap.

Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument

7 b §

Minimikravet för globala systemviktiga institut, större dotterföretag och andra stora institut

Om flera resolutionsenheter som tillhör samma globalt systemviktiga institut är föremål för resolution, ska verket beräkna det ytterligare kravet för varje resolutionsenhet samt för ett moderföretag med säte i en EES-stat.

10 §

Samarbete med andra EES-staters resolutionsmyndigheter

Om mer än en resolutionsenhet tillhörande samma globalt systemviktiga institut är föremål för resolution, ska resolutionsmyndigheterna vid behov besluta om avdrag från kvalificerade skuldposter i enlighet med artikel 72e i EU:s tillsynsförordning. Resolutionsmyndigheterna får samtidigt besluta om åtgärder

Föreslagen lydelse

8 kap.

Skuldnedskrivning och konvertering av skulder till kapitalbasinstrument

7 b §

Minimikravet för globala systemviktiga institut, större dotterföretag och andra stora institut

Vid tillämpningen av 10 §, i de fall där fler än en globalt systemviktig enhet som tillhör samma globalt systemviktiga institut utgör resolutionsenheter eller enheter i tredjeland som skulle vara resolutionsenheter om de var etablerade inom EES, ska resolutionsmyndigheterna beräkna det ytterligare kravet för varje resolutionsenhet och enhet i tredjeland samt för ett moderföretag med säte i en EES-stat.

10 §

Samarbete med andra EES-staters resolutionsmyndigheter

Om fler än en globalt systemviktig enhet som tillhör samma globalt systemviktiga institut utgör resolutionsenheter eller enheter i tredjeland som skulle vara resolutionsenheter om de var etablerade inom EES, ska resolutionsmyndigheterna vid behov besluta om avdrag från kvalificerade skuldposter i enlighet

Gällande lydelse

för att minimera skillnaden mellan de minimikrav som beräknats *i enlighet med 7 b § 3 mom. i detta kapitel* för varje resolutionsenhet och de minimikrav som beräknats för moderföretaget med säte i en EES-stat, så att artikel 12a i EU:s tillsynsförordning dessutom iakttas vid beräkningarna. Minimikravet för en resolutionsenhet får dock inte vara lägre än minimikravet för moderföretaget med säte i en EES-stat. Resolutionsmyndigheterna får fatta beslutet, om det är i överensstämmelse med resolutionsplanen för ett globalt systemviktigt institut.

Resolutionsmyndigheterna får besluta om minskning av skillnaderna mellan *minimikra*ven på det sätt som föreskrivs i 3 mom. genom att ändra nivån på minimikravet för att utjämna skillnader mellan medlemsstaterna i det totala riskexponeringsbeloppet. Beslutet får inte fattas för att undanröja sådana skillnader som beror på exponeringar mellan resolutionsgrupper.

Föreslagen lydelse

med artikel 72e i EU:s tillsynsförordning. Resolutionsmyndigheterna får samtidigt besluta om åtgärder för att minimera skillnaden mellan *summan* av de minimikrav som beräknats *enligt artikel 12a första stycket a i EU:s tillsynsförordning för varje resolutionsenhet och enhet i tredjeland och de ytterligare krav som beräknats enligt 7 b § 3 mom. i detta kapitel samt summan av det minimikrav som beräknats enligt artikel 12a första stycket b i den förordningen för ett moderföretag som är etablerat i en EES-stat och det ytterligare kravet enligt 7 b § 3 mom. Det sammanräknade kravet för resolutionsenheter och enheter i tredjeland får dock inte vara lägre än det sammanräknade kravet för ett moderföretag som är etablerat i en EES-stat. Resolutionsmyndigheterna får fatta beslut om det är förenligt med resolutionsstrategin för det globalt systemviktiga institutet.*

Resolutionsmyndigheterna får besluta om minskning av skillnaden mellan kraven på det sätt som föreskrivs i 3 mom. genom att ändra nivån på minimikravet för att utjämna skillnader mellan medlemsstaterna *eller tredjeländer* i det totala riskexponeringsbeloppet. Beslutet får inte fattas för att undanröja sådana skillnader som beror på exponeringar mellan resolutionsgrupper.

Denna lag träder i kraft den 20.